

Személyes kompetenciák és szakmák (munkakörök) kritériumainak összehangolását biztosító rendszer

**Gyakorlati kézikönyv
a megváltozott munkaképességű ügyfelek számára szolgáltatást
nyújtók részére**

Készült a TÁMOP-1.3.1-07/1.-2008-0002 A foglalkoztatási szolgálat fejlesztése az integrált munkaügyi és szociális rendszer részeként az 1.2.2 „Megváltozott munkaképességű ügyfelek részére szolgáltatások fejlesztése, továbbfejlesztése, kiemelten a rehabilitációs járadékban részesülő személyek körére, valamint a stratégiai együttműködési formák kialakítása és működtetése” című alprojekt keretében.

Készítette:

SVI Consulting Bt.

Ügyvezető: Dr. Fazekasné Stébel Valéria

Lezárva: 2011. szeptember 30.

Tartalomjegyzék

	Oldalszám
1. Bevezetés	4
2. Tevékenységek elemzése és a főbb személyes kompetenciák a FEOR alapján.	6
3. A kompetencia alapú munkaközvetítéshez használható kompetencia jegyzék/tükör.	115
4. A környezeti tényezők szerepe a különböző fogyatékkal, egészségkárosodással, rokkantsággal bíró álláskeresők esetében.	125
5. A munkaügyi szervezetben dolgozó ügyintézők, tanácsadók feladatai a személyes kompetenciák és a szakmai kívánalmak összehangolása során.	135
Irodalomjegyzék	138
Mellékletek:	
1. sz. melléklet	139
2. sz. melléklet	150
3. sz. melléklet	152
4. sz. melléklet	157
5. sz. melléklet	161

1. Bevezetés

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat a nyilvántartott álláskeresők egyik kiemelt célcsoportjának tekinti a megváltozott munkaképességű álláskeresőket, akiknek a munkaerőpiacra történő belépésük segítése nagyon fontos feladat. A 2010. évi munkaerőpiaci helyzetképe szerint az összes álláskeresők között az arányuk 5,2%-ot tett ki. Létszámuk átlagos 30,4 ezer fő volt, mely az előző évhez képest az összes álláskeresők növekedését meghaladó mértékben, 16,4%-kal (4,3 ezer fővel) nőtt. Korösszetételüket és iskolai végzettségüket tekintve is kedvezőtlenebb helyzetben vannak az álláskeresők között. Több mint fele tartozik az 50 éven felüli korosztályba, 48,6%-uk 25-49 éves, míg 1,2%-uk 25 éven aluliak csoportjában volt. Iskolai végzettséget tekintve 48,0%-uk csak legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik, de emellett még jelentős (33,7%) a szakmunkás és szakiskolai bizonyítvánnyal rendelkezők aránya is. Körükben igen magas a tartós álláskeresők aránya, 2010-ben 41,7%-ot tett ki, ami 2,5 %-ponttal nőtt egy év alatt. Összetételükre jellemző, hogy több közöttük a nő (55,8%).

Az SVI-Consulting által összeállított szakmai anyag egy **Gyakorlati kézikönyv**, melyet a munkaügyi szervezet megváltozott munkaképességű ügyfelei számára szolgáltatást nyújtó munkatársainak szánunk, az alábbi kiemelt szempontok figyelembevételével.

A megváltozott élethelyzetre és a megváltozott munkaképességű emberek jellemzőire vonatkozóan:

1. A megváltozott munkaképesség nem minden esetben jelent szakmaváltást, pályamódosítást, mivel a megváltozott munkaképességű munkavállalók sok esetben az eredeti munkakörükben is foglalkoztathatók, a munkakörnyezeti tényezők, ergonómia szempontok és a személyes kompetenciák figyelembevételével.
2. A jellemzően alacsonyabb iskolai végzettséghez társul, hogy egészségi állapotukra, korukra hivatkozva sok esetben kevésbé motiváltak a képzésekben történő részvételre, így az általunk ismertetett foglalkozások jelentős része szakképzettséget nem igényel. A szakképzett megváltozott munkaképességű munkavállalók munkaerő-piaci helyzete kedvezőbb.

A munkacsoport célkitűzéseire vonatkozóan:

1. A kézikönyvben szeretnénk bemutatni olyan foglalkozásokat is, melyek magasabb szintű végzettségeket igényelnek, s a fogyatékkal élők és megváltozott munkaképességű álláskeresők is elláthatják a megfelelő végzettség megszerzésével.
2. A foglalkozások és kompetenciák ismertetésével a képzésre történő jelentkezést és a pályaválasztást is szeretnénk elősegíteni.

A kézikönyv alkalmazására vonatkozóan:

1. A Gyakorlati kézikönyvben a FEOR alapján választottunk tevékenységeket, amelyekhez kapcsolhatók a személyes kompetenciák, ill. a megváltozott munkaképesség jellemzői. A fejezet összeállításához a dokumentumelemzés (foglalkozások leírása, munkaköri elemző lapok, munkaköri leírások, pályatükrök) és brainstorming módszereit alkalmaztuk. A foglalkozások kiválasztásánál a következő szempontokat helyeztük előtérbe: minél szélesebb skálán mutathassuk be a megváltozott munkaképességű munkavállalók elhelyezésének lehetőségeit, különböző fokozatú szakképesítésekhez köthető foglalkozások is megjelenítésre kerüljenek.
2. A kompetenciatükör a személyes kompetenciák értelmezéséhez nyújt útmutatást.
3. A környezeti tényezőkhöz kapcsolódó fejezetben azokat a lehetőségeket ismertetjük, amellyel a munkahely jellemzőit lehet alakítani a megváltozott munkaképességhez.
4. A kézikönyv mellékletében a munkaügyi szakemberek számára állítottunk össze néhány fontos információt.

2. Tevékenységek elemzése és a főbb személyes kompetenciák a FEOR alapján

0 Főcsoport: Fegyveres szervek foglalkozásai

Tevékenység elemzésünk során nem térünk ki a fegyveres testületek foglalkozásaira, mivel az egészségi alkalmasság vizsgálatok szigorú követelményeket támasztanak a területre jelentkező munkavállalók esetében.

1. Főcsoport: Törvényhozók, igazgatási, érdekképviseleti vezetők, gazdasági vezetők

A megváltozott munkaképesség nem minden esetben kizáró tényező a vezetői munkakörök betöltésében (kivételt képez az értelmi fogyatékos, az agy különböző területeinek sérülése, valamint korlátozó tényező lehet a feladatok ellátásában a pszichés problémák (pszichiátriai betegségek, hangulatzavarok) megléte.

Vezető pozíciók

Főbb feladatok a vezetői munkában	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Vezetői tevékenység és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Szervezési feladatok • Döntések előkészítése és végrehajtása • Rövid- és hosszú-távú stratégiák kidolgozása • A feladatok meghatározása • Szabályozás • Tevékenység ellenőrzése • Munkáltatói jogok gyakorlása • törvényi előírások betartásának és végrehajtásának biztosítása • Gondoskodás a gazdálkodás szabályszerűségéről • Képviselés a különböző fórumokon • Kapcsolattartás, kapcsolatépítés 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Mások fejlesztése</p> <p>Irányítás</p> <p>Csapatmunka és együttműködés</p> <p>Csapatvezetés</p> <p>Mások fejlesztése</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> 🚦 Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, 🚦 Kommunikációs készségek, konfliktuskezelés 🚦 Szociabilitás 	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mérsékelt általános és specifikus mentális károsodás ▪ Mozgásfunkció súlyos károsodása ▪ Mérsékelt idegrendszeri struktúrák károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Enyhe általános és specifikus mentális károsodás ▪ Mozgásfunkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása

2. Főcsoport: Felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások

A felsőfokú képzettséget igénylő, de önálló munkavégzést jelentő foglalkozások zöme ellátható részmunkaidőben, távmunka-végzésben, a munkahely kötöttségeinek kiküszöbölésével (pl. rugalmas munkaidő az egészségi állapottal párhuzamban)

A főcsoport foglalkozásai közül az alábbiakat részletezzük:

- 2118 Gépészmérnök
- 2131 Mezőgazdasági mérnök
- 2141 Rendszerelemző (informatikai)
- 2142 Szoftverfejlesztő
- 2144 Alkalmazás programozó
- 2153 Számítógép-hálózati elemző, üzemeltető
- 2221 Környezet- és foglalkozás-egészségügyi foglalkozású
- 2222 Optometrista
- 2311 Szociálpolitikus
- 2523 Személyzeti és pályaválasztási szakértő
- 2410 Egyetemi, főiskolai oktató, tanár
- 2421 Középiskolai tanár
- 2499 Egyéb szakképzett oktató, nevelő
- 2491 Pedagógiai szakértő, szaktanácsadó
- 2492 Nyelvtanár (iskolarendszeren kívül)
- 2522 Üzletpolitikai elemző, tervező
- 2624 Elemző közgazdász
- 2611 Jogász, jogtanácsos
- 2621 Filozófus, politológus
- 2627 Nyelvtanár, fordító, tolmács
- 2712 Levéltáros
- 2716 Újságíró, rádióműsor, televízió-műsor szerkesztő
- 2730 Pap (lelkész), egyházi foglalkozású

Gépészmérnök

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: gépészmérnök, fejlesztőmérnök, vezető munkakörök a termelésben, újítási előadó, műszaki előadó.

A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok a gépész-mérnöki munkában	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Gépészmérnöki tevékenység és a megváltozott munka-képesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Új gépek, berendezések, szerkezetek, eljárások, rendszerek tervezése, fejlesztése • A gyártási, előállítási, üzemeltetési és javítási folyamatok irányítása, ellenőrzése • Együttműködés más szakemberekkel, team munkában való részvétel • Kivitelezési munkák irányítása • Előírások elkészítése • A biztonságos üzemeltethetőség ellenőrzése • Munkatársak feladatainak összehangolása, időnként irányítása • Tervezés, tervekészítés, elbírálás • Önképzés, tudományos munkavégzése, publikációk a szakterületet érintően 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Analitikus és fogalmi gondolkodás</p> <p>Minőségre, pontosságra, szabályszerűségekre törekvés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, ☞ Kommunikációs készségek ☞ Érzékszervi és motorikus képességek 	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Mozgásfunkció súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Mozgásfunkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása

Mezőgazdasági mérnök

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: agrármérnök, vezető munkakörök a mezőgazdaság területén.

A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok a mezőgazdasági mérnöki munkában	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Mezőgazdasági mérnöki tevékenység és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Szakmai feladatok tervezése, szervezése, irányítása és ellenőrzése • Kutatási módszerek kidolgozása • Kísérletek végzése, vizsgálatok a növénytermesztés, állattenyésztés, talaj termőképesség, legelőterületek jellemzőivel kapcsolatban • Kapcsolatépítés, kapcsolattartás, szakemberekkel, team-munka • Szaktanácsadás és szakértői tevékenység • Tájékoztatási tevékenység (pl. gazdák) • Adminisztrációs tevékenységek 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Analitikus és fogalmi gondolkodás</p> <p>Minőségre, pontosságra, szabályszerűségekre törekvés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, Kommunikációs készségek Érzékszervi és motorikus képességek 	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Mozgásfunkció súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Mozgásfunkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása

Rendszerelemző (informatikai)

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: Programelméleti kutató, rendszerelemző, rendszerfejlesztő, rendszertervező, programozó, vezető munkakörök az informatika területén. A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok a rendszerelemző foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Rendszerelemző és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • A számítógépes információs, tervező, folyamatszabályozó rendszerek elveinek és működési módjainak kutatása • Szoftverek, adatállományok, adatbázisok, szakértői rendszerek és robottechnikák, hardverek tervezése, fejlesztése • A felmerült gazdasági, termelési, műszaki és egyéb döntési problémák modellezése és számítógéppel történő megoldása • Hardverek fejlesztése • Kommunikáció, kapcsolattartás • Publikációk 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Információ keresés</p> <p>Analitikus és fogalmi gondolkodás</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, számolás összefüggések felismerése, figyelem-koncentráció</p> <p>✚ Kommunikációs készségek</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása.

Szoftverfejlesztő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: programtervező, rendszerprogramozó, vezető munkakörök az informatika területén.

A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok a szoftverfejlesztő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Szoftverfejlesztő foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Programok írása • A programok, programcsomagok felkutatása, kipróbálása, alkalmazása • A felhasználói programok tesztelése, ill. a működésük során felmerült hibák okainak felderítése, javítása. • A felhasználói programozók munkájának segítése, tanácsok adása • Operációs rendszerek generálása, hangolása és az üzemeltetési környezet kialakításában való szakmai közreműködés 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Információ keresés</p> <p>Analitikus és fogalmi gondolkodás</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, számolás összefüggések felismerése, figyelem-koncentráció</p> <p>✚ Kommunikációs készségek</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása.

Alkalmazás programozó

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: programfejlesztő, programtervező.

A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok az alkalmazás programozó foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Az alkalmazás programozó foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Programok írása különböző programnyelveken • Felmérés • Tervezés • Tesztelés • Dokumentációk készítése • Program használatának segítése, betanítása • Ellenőrző tevékenység, a program hibáinak javítása, módosítása • Folyamatábrák készítése • Dokumentálás 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Információ keresés</p> <p>Analitikus és fogalmi gondolkodás</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>🚦 Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, számolás összefüggések felismerése, figyelem-koncentráció</p> <p>🚦 Kommunikációs készségek</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása.

Számítógép-hálózati elemző, üzemeltető

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: számítógép-hálózat felügyelő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok a számítógép-hálózati elemző, üzemeltető foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A számítógép-hálózati elemző, üzemeltető foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Számítógép-hálózatok építése • Felügyelet, ellenőrzés. • Rendszer működésének összehangolása • Hálózat használóinak segítése a hálózat és a programok működtetésében • A számítógépek működésének ellenőrzése • Együttműködés a hálózaton dolgozó munkatársakkal • A kommunikációs kapcsolatok állapotának figyelemmel kísérése • A fellépő rendellenességek elhárítása • A számítógépes munkafolyamatok szervezése • Adatfeldolgozás, adatkezelés • Nyilvántartás, archiválás 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Információ keresés</p> <p>Analitikus és fogalmi gondolkodás</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, számolás összefüggések felismerése, figyelem-koncentráció</p> <p>✚ Kommunikációs készségek</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása.

Környezet- és foglalkozás-egészségügyi foglalkozású

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: kórházi higiénikus, üzemi higiénikus, vezető munkakörök a környezet- és foglalkozás-egészségügy területén.

A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok a környezet- és foglalkozás-egészségügyi foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A környezet-és foglalkozás-egészségügyi foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Környezet- és foglalkozás-egészségügyi kérdések vizsgálata • Egészségre káros hatások kiküszöbölése és a fertőző betegségek megakadályozása érdekében a rendelkezések betartásának ellenőrzése • Hatósági jogkör gyakorlása, bírság kiszabása. • Kapcsolattartás: lakossággal, szakemberekkel • Műszeres vizsgálatok végzése • Laboratóriumi feldolgozás • Fertőtlenítés megszervezése, ellenőrzése • Megelőző intézkedések kidolgozása • Nyilvántartás, adminisztráció, statisztikai adatok elemzése • Szakvélemények készítése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Információ keresés</p> <p>Analitikus és fogalmi gondolkodás</p> <p>Minőségre, pontosságra, szabályszerűségekre törekvés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>🚦 Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, számolás összefüggések felismerése</p> <p>🚦 Kommunikációs készségek</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Beszédfunkciók súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Mozgásfunkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Beszédfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása

Optometrista

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: optometrista.
A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok az optometrista foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Az optometrista foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Szemvizsgálat • Szemüveg, kontaktlencse felírása • Tanácsadás látásjavító eszközök használatához és a különböző helyiségek megvilágosításához • kapcsolattartás 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra, szabályszerűségekre törekvés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Általános mentális képességek figyelem – koncentráció ✚ Kommunikációs készségek ✚ Érzékszervi képességek: ép látás 	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Látási funkciók súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Látásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása

Szociálpolitikus

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: szociálpolitikus, intézményvezető szociális területeken.

A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok a szociálpolitikus foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A szociálpolitikus foglalkozás és a megváltozott munka-képesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Szociális problémákkal küzdő egyének és csoportok segítése • Vizsgálatok végzése a hátrányos helyzetű csoportok körében. • Különböző juttatások, segélyek és kedvezmények elbírálása és javaslata • Helyi vagy társadalmi szinten adatok gyűjtése • A szakterületéhez kapcsolódó kutatómunka végzése és szakértői tanulmányok készítése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Információ keresés</p> <p>Analitikus és fogalmi gondolkodás</p> <p>Mások megértése</p> <p><u>Kiemelt készségek,</u> <u>képességek</u></p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, számolás összefüggések felismerése</p> <p>✚ Kommunikációs készségek</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgásfunkció súlyos károsodása ▪ Hallás funkció súlyos károsodása

Személyzeti és pályaválasztási szakértő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: Munkatanácsadó, pályaválasztási tanácsadó, HR menedzser, HR vezető, HR munkatárs.

A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok a személyzeti és pályaválasztási szakértő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A személyzeti és pályaválasztási szakértő foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Tanácsadás az álláskeresésben, állás megtartásában pályatervezésben • Kapcsolattartás, együttműködés szakemberekkel • A tanácskérő képzettségének, munkatapasztalatainak, munkával kapcsolatos terveinek, képességeinek és érdeklődésének meghatározása • Munkába állást akadályozó és támogató tényezők meghatározása • Az ügyféllel közösen reális munkaerő-piaci célok kialakítása • Tájékoztatási tevékenység 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Információ keresés</p> <p>Analitikus és fogalmi gondolkodás</p> <p>Befolyásolás</p> <p>Mások megértése</p> <p>Mások fejlesztése</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, számolás összefüggések felismerése</p> <p>Kommunikációs készségek</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Beszédfunkciók súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Beszédfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Súlyos mozgási funkció károsodás ▪ Súlyos hallási funkciókárosodás

Egyetemi, főiskolai oktató, tanár

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: egyetemi/ főiskolai tanár, egyetemi/ főiskolai adjunktus, egyetemi/főiskolai docens, egyetemi/főiskolai tanársegéd.

A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok a felsőfokú tanintézeti tanár, oktató foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A felsőfokú tanintézeti tanár, oktató foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Egyetemen vagy főiskolán való oktatás tudományos kutatómunka végzése • Előadások, szemináriumok, gyakorlatok, konzultációk, vezetése • Oktatási anyagok, jegyzetek, tankönyvek írása, a tudományos eredmények publikálása. • Vizsgák előkészítése, vezetése • Kutatómunkák irányítása • Publikációk 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Információ keresés</p> <p>Analitikus és fogalmi gondolkodás</p> <p>Befolyásolás</p> <p>Mások megértése</p> <p>Mások fejlesztése</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, számolás összefüggések felismerése</p> <p>✚ Kommunikációs készségek</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Beszédfunkciók súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Beszédfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Súlyos mozgási funkciókárosodás ▪ Súlyos hallás és látás funkciókárosodás

Középiskolai tanár

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: középiskolai tanár.

A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok a középiskolai tanár foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A középiskolai tanár foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Középiskolában történő oktatás • Tanórák, előadások, gyakorlatok, vezetése • Vizsgák előkészítése, vezetése • Publikációk • Vizsgáztatás • Felkészítés tanulmányi versenyekre • Szakkörök vezetése • Korrepetálás 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Információ keresés</p> <p>Analitikus és fogalmi gondolkodás</p> <p>Befolyásolás</p> <p>Mások megértése</p> <p>Mások fejlesztése</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, számolás összefüggések felismerése</p> <p>✚ Kommunikációs készségek</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Beszédfunkciók súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Beszédfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgási funkció súlyos károsodása ▪ Hallás és látás funkció súlyos károsodása

Egyéb szakképzett oktató, nevelő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: egészségnevelő, kollégiumi nevelő tanár.
A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok az egyéb szakképzett oktató nevelő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Az egyéb szakképzett oktató nevelő foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Felvilágosító tevékenységek végzése • Szakterületének megfelelően oktatási, nevelési tevékenységek végzése • Információgyűjtés és rendszerezés • Előadásokat tartása • Szóróanyagok, plakátok, felvilágosító füzetek készítése, prevenciós programok szervezése. • Koordináló, szervező tevékenységek ellátása • Intézményekkel, iskolákkal való kapcsolattartás és együttműködés 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Információ keresés</p> <p>Analitikus és fogalmi gondolkodás</p> <p>Befolyásolás</p> <p>Mások megértése</p> <p>Mások fejlesztése</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, számolás összefüggések felismerése</p> <p>✚ Kommunikációs készségek</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Beszédfunkciók súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Beszédfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgási funkciók súlyos károsodása ▪ Hallás és látás funkciók súlyos károsodása

Pedagógiai szakértő, szaktanácsadó

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: pedagógiai, módszertani szakértő, tanulmányi szakértő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok a pedagógiai szakértő, szaktanácsadó foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A pedagógiai szakértő, szaktanácsadó és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Oktatási módszerek, programok, segédeszközök kidolgozása • Gyakorlati tanácsadás a nevelési oktatási intézmények pedagógusainak • Pedagógiai mérések értékelések végzése • Programfejlesztések, tantervek, programok, taneszközök kidolgozásában, terjesztésében való részvétel • Módszertani anyagok, kiadványok összeállítása, publikálása • Koordinációs, szervező tevékenységek • Kapcsolattartás, együttműködés iskolákkal, óvodákkal • Versenyeken való közreműködés 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Információ keresés</p> <p>Analitikus és fogalmi gondolkodás</p> <p>Befolyásolás</p> <p>Mások megértése</p> <p>Mások fejlesztése</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, számolás összefüggések felismerése</p> <p>✚ Kommunikációs készségek</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgásfunkció súlyos károsodása ▪ Hallás és látás funkció súlyos károsodása ▪ Beszédfunkciók súlyos károsodása

Nyelvtanár (iskolarendszeren kívül)

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: különböző nyelvek oktatásához kapcsolódó nyelvtanár munkakörök.

A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok a nyelvtanár foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A nyelvtanár foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Tanórák, előadások, gyakorlatok, vezetése • Vizsgák előkészítése, vezetése • Publikációk • Vizsgáztatás • Felkészítés nyelvvizsgákra • Korrepetálás 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Információ keresés</p> <p>Analitikus és fogalmi gondolkodás</p> <p>Befolyásolás</p> <p>Mások megértése</p> <p>Mások fejlesztése</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, számolás összefüggések felismerése</p> <p>✚ Kommunikációs készségek</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása ▪ Beszédfunkciók súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgási funkciók súlyos károsodása ▪ Hallási és látás funkciók súlyos károsodása ▪ Beszédfunkciók mérsékelt károsodása

Üzletpolitikai elemző, tervező

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: tervkészítő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok a üzletpolitikai elemző, tervező foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A üzletpolitikai elemző, tervező foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Stratégiai célok, programok, tervek és akciók tervezése kidolgozása. • Közreműködés vezetői döntések megalapozásában és végrehajtásában • Környezeti tényezők felmérése • Versenytársak helyzetének elemzése • Költségvetések készítése. • Teljesítmények figyelésére, értékelésére és ösztönzésére történő tervkészítés. • Gazdasági tervszámítások, elemzések készítése • Műszaki célkitűzések gazdaságossági ellenőrzése • Elő- és utókalkulációs és árelemzési feladatok ellátása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Információ keresés</p> <p>Analitikus és fogalmi gondolkodás</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, számolás összefüggések felismerése</p> <p>✚ Kommunikációs készségek</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodás ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása ▪ Mozdásfunkciók súlyos károsodása

Elemző közgazdász

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: gazdasági elemző, közgazda, tervező-elemző közgazdász, vezető munkakörök pl. a gazdasági élet, államigazgatás területén.

A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok az elemző közgazdász foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Az elemző közgazdász foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • A gazdasági élet jelenségeinek, törvényszerűségeinek tanulmányozása • Gazdasági folyamatok, adatok, összefüggések elemzése, értékelése • Gazdasági beszámolók, költségvetések, prognózisok készítése • Döntések előkészítése. • Tanácsadás • Tervezés, elemzés • Kutatási tevékenység • Publikációk • Team munka más szakemberekkel 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Információ keresés</p> <p>Analitikus és fogalmi gondolkodás</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, számolás összefüggések felismerése</p> <p>✚ Kommunikációs készségek</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása ▪ Mozgási funkciók súlyos károsodása

Jogász, jogtanácsos

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: jogász, jogügyi előadó, vállalati jogtanácsos, vezető munkakörök az igazgatás területén.

A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok a jogász, jogtanácsos foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A jogász, jogtanácsos foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Ügyfele képviseletének a bíróság előtti ellátása • Beadványok, szerződések, egyéb okiratok készítése • A jogi és igazgatási munka szervezése, irányítása • A munkáltató gazdasági és egyéb döntéseinek, intézkedéseinek jogi szempontú előkészítésében való részvétel • Tanácsadás, tájékoztatási tevékenység 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Információ keresés</p> <p>Analitikus és fogalmi gondolkodás</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>🚦 Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, összefüggések felismerése</p> <p>🚦 Kommunikációs készségek</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása ▪ Mozgási funkciók súlyos károsodása ▪ Beszédfunkciók súlyos károsodása

Filozófus, politológus

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: esztéta, filozófiatörténész, morálfilozófus, tudományfilozófus.

A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok a filozófus politológus foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A filozófus, politológus foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Filozófiai problémák, megismerő folyamatok vizsgálata • Tudományos beszámolók, cikkek írása • Oktatás egyetemen, főiskolán vagy középiskolában. • Régebbi korokban élő és kortárs filozófusok műveinek olvasása, érveléseik értelmezése • A fizikai és a mentális világ kapcsolatának vizsgálata • A műalkotások sajátosságainak vizsgálata 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Információ keresés</p> <p>Analitikus és fogalmi gondolkodás</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, összefüggések felismerése</p> <p>✚ Kommunikációs készségek</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása ▪ Mozgási funkciók súlyos károsodása

Nyelvsz fordító, tolmács

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: fordító, tolmács, idegen nyelvi levelező.
A tevékenységhez szükséges képzettség: Egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok a nyelvész fordító, tolmács foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A nyelvész, fordító, tolmács foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Idegen nyelv vagy az anyanyelv fordítása más nyelvre • A kapott írásos szövegek, dokumentumok, levelezések fordítása idegen nyelvre vagy az anyanyelvre. • Hivatalos okmányok, iratok szöveghű és pontos fordítása • Vendégek, illetve üzleti partnerek fogadása, kísérése és tolmácsolás 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Mások megértése</p> <p>Információ keresés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, összefüggések felismerése, figyelem</p> <p>✚ Kommunikációs készségek</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása ▪ Tolmács: hallás, beszédfunkciók súlyos károsodása ▪ Fordító: látás súlyos károsodása (írásbeli fordítás) <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Tolmács: hallás-, beszéd funkciók mérsékelt károsodása Fordító: látás funkció mérsékelt károsodása

Levéltáros

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: levéltáros.

A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok a levéltáros foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A levéltáros foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • A történeti értékű és állandó megőrzést igénylő iratok beszerzése, tárolása, értékelése • Felvilágosítás a levéltárban őrzött anyagokról • Az iratokba történő betekintés biztosítása • Ügyfélszolgálati munka ellátása • Kutatás és feltárás • Tudományos közlemények készítése • Iratok rendszerezése, rendezése, selejtezése, segédletek készítése • Levéltár látogatások vezetése • Kiállítások rendezése, előadások tartása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Ügyfél orientáció</p> <p>Mások megértése</p> <p>Önkontroll</p> <p>Információ keresés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás</p> <p>✚ Általános mentális képességek: emlékezet, összefüggések felismerése, figyelem</p> <p>✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtés</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása ▪ Látásfunkció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látásfunkció mérsékelt károsodása

Újságíró, rádióműsor, televízió műsor szerkesztő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: belpolitikai újságíró, kulturális újságíró, külügyi újságíró, sportújságíró, zenekritikus.

A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok a rádióműsor, televízió műsor szerkesztője foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A rádióműsor, televízió műsor szerkesztője foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Aktuális programok, hírek, zenei anyagok összegyűjtése, áttekintése, értékelése, szerkesztése • A műsor témáinak, az aktuális program stábjának, vendégeinek kiválasztása • A műsorvázlat, az adásmenet, a forgatókönyv elkészítése • A munkatársak munkájának összehangolása • Híryananyagok szerkesztése, a műsor témáinak kiválasztása, a filmbejátszások, video-felvételek, grafikák megtekintése • Információk pontosságának, érthetőségének, hírértékének ellenőrzése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Mások megértése</p> <p>Önkontroll</p> <p>Információ keresés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép hallás, látás</p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, összefüggések felismerése, figyelem</p> <p>✚ Kommunikációs készségek</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodás ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása ▪ Látás, hallás funkciók súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás, hallás funkció mérsékelt károsodása

Pap(lelkész), egyházi foglalkozások

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: pap, lelkész.

A tevékenységhez szükséges képzettség: egyetemi, főiskolai diploma.

Főbb feladatok a pap, lelkész foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A pap, lelkész foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Misék, istentiszteleteket vezetése, szentbeszéd, prédikációk tartása • Keresztelési, esketési, temetési szolgálatok végzése • Lelki és erkölcsi támogatás nyújtása a vallási közösség tagjainak • Humanitárius, szociális tevékenységek folytatása • Hitoktatás • Egyházi intézmények működtetésével kapcsolatos feladatkör ellátása • Adminisztráció 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Mások megértése</p> <p>Önkontroll</p> <p>Információ keresés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép hallás,</p> <p>✚ Kommunikációs készségek, konfliktus kezelés</p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, összefüggések felismerése, figyelem</p> <p>✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtés,</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Beszédfunkciók súlyos károsodása ▪ Mobilitás. súlyos károsodása ▪ Hallás funkció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgás funkció súlyos károsodás ▪ Hallás funkció mérsékelt károsodása

3. Főcsoport: Egyéb középfokú vagy felsőfokú képzettséget igénylő foglalkozások

- 3161 Munka- és termelészervező
- 3162 Energetikus
- 3910 Egyéb ügyintéző
- 3135 Minőségbiztosítási technikus
- 3321 Általános egészségügyi asszisztens
- 3331 Környezet-és foglalkozás – egészségügyi kiegészítő foglalkozású
- 3332 Fiziotherápiás asszisztens, masszőr
- 3511 Szociális segítő
- 3653 Társadalombiztosítási és segélyezési hatósági ügyintéző
- 3520 Munkaerő-piaci szolgáltatási ügyintéző
- 3410 Oktatási asszisztens
- 3649 Egyéb igazgatási és jogi asszisztens
- 3611 Pénzügyi ügyintéző (a pénzügyi ügyintéző kivételével)
- 3623 Anyaggazdálkodó, felvásárló
- 3717 Kulturális intézményi szak-technikus

Munka- és termelésszervező

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: diszpécser, programozó (pl. üzemi).

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakközépiskola, gimnázium, technikum.

Főbb feladatok a munka- és termelés szervező foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A munka- és termelés szervező foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Munkairányító szolgálat különböző munkaterületeken • Ipari termelést végző gazdasági szervezetekben a termelési folyamat irányítása • A termeléshez szükséges anyagok, munkaeszközök biztosítása • Szervezési, irányítási feladatok ellátása • Jelentések, beszámolók készítése • Mérések, időelemzések végzése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Mások megértése</p> <p>Önkontroll</p> <p>Információ keresés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép hallás, látás</p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, összefüggések felismerése, figyelem</p> <p>✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtés,</p> <p>✚ Kommunikációs készségek,</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása ▪ Látás, hallás funkciók súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgásfunkció súlyos károsodása ▪ Látás, hallás funkciók mérsékelt károsodása

Energetikus

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: energetikus.

A tevékenységhez szükséges képzettség: gimnázium, szakközépiskola, technikum.

Főbb feladatok az energetikus foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Az energetikus foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • A munkahely működését biztosító energiahordozókra vonatkozó gazdálkodási feladatok ellátása • A kapcsolódó munkatevékenység irányítása • A munkahely és az egységek, berendezések tényleges energia felhasználásának vizsgálata • Beszámolók készítése, adatok szolgáltatása • Energiatervek készítése • Az energetikai szempontok érvényesülésének felügyelete • Gazdálkodási feladatok ellátása, intézkedés • Eredmények elemzése és kiértékelése • Módszerek kidolgozása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Önkontroll</p> <p>Információ keresés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, összefüggések felismerése, figyelem</p> <p>✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtés,</p> <p>✚ Kommunikációs készségek,</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás. súlyos károsodása ▪ Látás, hallás funkciók súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgásfunkció súlyos károsodása ▪ Látás, hallás funkciók mérsékelt károsodása

Egyéb ügyintéző

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: újítási, műszaki ügyintéző.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakközépiskola, gimnázium, technikum.

Főbb feladatok az egyéb ügyintéző foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Az egyéb ügyintéző foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Különböző műszaki, pl. szabadalmakkal, újításokkal összefüggő információk nyilván tartása • A kapcsolatban lévő tevékenységek tervezése, szervezése, tárolása • Feladattervek készítése • Adatgyűjtés • Szerződések előkészítése • A kapcsolódó szabványok beszerzése, áttanulmányozása • Tájékoztatók készítése, tájékoztatás 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Mások megértése</p> <p>Önkontroll</p> <p>Információ keresés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, összefüggések felismerése</p> <p>✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtés,</p> <p>✚ Kommunikációs készségek,</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása ▪ Beszédfunkció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgásfunkciók súlyos károsodás ▪ Beszédfunkció mérsékelt károsodása

Minősbiztosítási technikus

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: műszaki ellenőr, késztermék átvevő, késztermék ellenőr.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakközépiskola, gimnázium, technikum.

Főbb feladatok a minősbiztosítási technikus foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A minősbiztosítási technikus foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Minőségi, műszaki ellenőrzés végzése • Szabvány előírások alapján a végzett munka minősítése • Mintavétel, a vizsgálat előkészítése. • Anyagmozgatás • Súlymérés, méretvétel. • Laboratóriumi vizsgálatok végzése • Jegyzőkönyv készítése • Tanácsadás a munkahelyi környezetet érintő törvényekkel és rendelkezésekkel kapcsolatban • Munkahelyek ellenőrzése • Tényfeltáró beszélgetések, elemzések végzése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Információ keresés</p> <p>Minőségre, pontosságra, szabályszerűségekre törekvés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, színlátás, hallás , motorikus képességek</p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, összefüggések felismerése</p> <p>✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtés,</p> <p>✚ Kommunikációs készségek,</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása ▪ Látásfunkció, színlátás súlyos károsodása ▪ Hallásfunkció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás, hallás funkciók mérsékelt károsodása

Általános egészségügyi asszisztens

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: rendelőintézeti asszisztens, általános asszisztens.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakközépiskola.

Főbb feladatok az általános egészségügyi asszisztens foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Az általános egészségügyi asszisztens foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Segítség az orvosnak a betegek vizsgálatánál • A szükséges anyagok, eszközök tisztántartása és beszerzése • Adminisztratív teendők ellátása • A vizsgálathoz szükséges gépek és eszközök előkészítése és kezelése • Egyszerűbb vizsgálatok elvégzése • Nyilvántartás • A gyógyászati eszközök és anyagok utánpótlása • Egészségnevelési tanácsadás 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra, szabályszerűsége törekvés</p> <p>Mások megértése</p> <p>Önkontroll</p> <p>Információ keresés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, hallás , motorikus képességek</p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, összefüggések felismerése</p> <p>✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtés,</p> <p>✚ Kommunikációs készségek</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának. mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás, hallás, beszéd funkciók súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgásfunkció mérsékelt károsodása ▪ Látás, hallás, beszéd funkciók mérsékelt károsodása

Környezet- és foglalkozás-egészségügyi kiegészítő foglalkozású

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: környezet-egészségügyi ügyintéző, foglalkozás-egészségügyi ügyintéző.

A tevékenységhez szükséges képzettség: gimnázium, szakközépiskola, technikum.

Főbb feladatok a környezet- és foglalkozás-egészségügyi kiegészítő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A környezet- és foglalkozás-egészségügyi kiegészítő foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • A közegészségügyi rendelkezések betartásának ellenőrzése • Működési területének közegészségügyi-járványügyi helyzetének elemzése • Számítógépes nyilvántartás • Elemzések készítése • Különböző intézményekben, a rendelkezések betartásának és a higiénés feltételeknek az ellenőrzése • A fertőző betegségek terjedésének nyomon követése, • A megelőzés módjának meghatározása és végrehajtásának ellenőrzése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Mások megértése</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Önkontroll</p> <p>Információ keresés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, motorikus képességek</p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, összefüggések felismerése</p> <p>✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtés,</p> <p>✚ Kommunikációs készségek</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás, beszéd funkciók súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás, beszéd funkciók mérsékelt, hallás funkció súlyos károsodása

Fizioterápiás asszisztens, masszőr

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: frissítő masszőr, fizioterápiás asszisztens, gyógy-masszőr, lábterapeuta, fürdőmasszőr, lábmasszőr.

A tevékenységhez szükséges képzettség: gimnázium, szakközépiskola, technikum.

Főbb feladatok a fizioterápiás asszisztens, masszőr foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A fizioterápiás asszisztens, masszőr foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Fizioterápiás kezelések végzése • Kapcsolattartás, együttműködés a családdal a beteg érdekében • Kapcsolattartás, együttműködés a társszakmákkal; • Dokumentáció elkészítése, vezetése; • A beteg állapotának, felmérése, dokumentálása • Terápiás gyakorlatok, különböző kezelések végzése • A betegek oktatása, motiválása, felügyelete és segítése • A segédeszközök használatának alkalmazása, tanítása • Gyógy-, frissítő-, kötőszöveti masszázs végzése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Mások megértése</p> <p>Önkontroll</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép hallás</p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, összefüggések felismerése</p> <p>✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtés,</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Beszéd, hallás funkciók súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók enyhe károsodása ▪ Beszéd, hallás funkció mérsékelt károsodása

Szociális segítő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: szociális asszisztens, szociális ügyintéző.
A tevékenységhez szükséges képzettség: gimnázium, szakközépiskola, technikum.

Főbb feladatok a szociális asszisztens foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A szociális asszisztens foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Tartós nehézségekkel küzdő egyének és családok segítése • Az ügyfelek fogadása • Adatok felvétele • Az ügyfelekről dokumentációk készítése • Életvezetési tanácsadás • Közvetítés a segítő intézmények, valamint az ügyfél között 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Mások megértése</p> <p>Önkontroll</p> <p>Információ keresés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, motorikus képességek</p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, összefüggések felismerése</p> <p>✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtés,</p> <p>✚ Kommunikációs készségek,</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodás ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása ▪ Beszéd, hallás, látás funkciók súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Enyhe általános és specifikus mentális károsodás ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgási funkciók súlyos károsodása ▪ Beszéd, hallás, látás funkciók mérsékelt károsodása

Társadalombiztosítási és segélyezési hatósági ügyintéző

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: gyámügyintéző, gyermekvédelmi ügyintéző.
A tevékenységhez szükséges képzettség: gimnázium, szakközépiskola, technikum.

Főbb feladatok a társadalombiztosítási és segélyezési hatósági ügyintéző foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A társadalombiztosítási és segélyezési hatósági ügyintéző foglalkozás és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Adminisztratív feladatok ellátása • Problémamegelőző problémakezelő munka végzése • Programok szervezése • Szükséges segédanyagok előkészítése • Ügyfelek fogadása, • Nyilvántartás vezetése. • Információ a szociális ellátásokról és szolgáltatásokról • Kérelmek elbírálása és gondoskodás azok folyósításáról • Kapcsolattartás 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Mások megértése</p> <p>Önkontroll</p> <p>Információ keresés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép hallás, látás</p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, összefüggések felismerése</p> <p>✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtés</p> <p>✚ Kommunikációs készségek, konfliktuskezelés</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása ▪ Hallás, látás, beszéd funkciók súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Beszéd, hallás, látás mérsékelt károsodása

Munkaerő-piaci szolgáltatási ügyintéző

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: hatósági ügyintéző, munkaerő-piaci szolgáltatási ügyintéző, személyzeti ügyintéző.

A tevékenységhez szükséges képzettség: gimnázium, szakközépiskola.

Főbb feladatok a munkaerő-piaci szolgáltatási ügyintéző foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A munkaerő-piaci szolgáltatási ügyintéző foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • A munkaügyi kirendeltségeket felkereső ügyfelek tájékoztatása • Számítógépes adatrögzítés • Állásajánlatok számítógépes nyilvántartása • Rendszeres kapcsolattartás a munkáltatókkal • Ügyfél nyomonkövetése • Számítógépes nyilvántartás vezetése. • Az ellátásra való jogosultság elbírálása • Járadék feladása, a betegbiztosítási kártyák rendszerezése és nyilvántartása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Mások megértése</p> <p>Önkontroll</p> <p>Információ keresés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép hallás</p> <p>✚ Általános mentális képességek: logikus gondolkodás, emlékezet, összefüggések felismerése</p> <p>✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtés,</p> <p>✚ Kommunikációs készségek, tárgyalási készség, konfliktuskezelés</p>	<p>A munkaerő-piaci szolgáltatási ügyintéző foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései</p> <p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Beszéd, hallás, látás funkciók súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Beszéd, hallás, látás mérsékelt károsodása

Oktatási asszisztens

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: pedagógiai asszisztens.

A tevékenységhez szükséges képzettség: gimnázium, szakközépiskola, technikum.

Főbb feladatok a pedagógiai asszisztens foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A pedagógiai asszisztens foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • A pedagógus munkájának segítése az általános iskola alsó tagozatában • Az iskolába érkező gyerekek fogadása • Felügyelet ellátása • Az öltözködésben, az étkezéseknél segédkezés • Közreműködés az oktatási eszközök készítésében és előkészítésében • A tanulók kísérése • Kapcsolattartás különböző intézményekkel. • Szervezési feladatok • Foglalkozások vezetése • Tanulók felügyelete • Családlátogatás • Adminisztratív feladatok 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Mások megértése</p> <p>Önkontroll</p> <p>Mások fejlesztése</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Érzékszervi: ép hallás és motorikus képességek ✚ Általános mentális képességek: logikai képességek, emlékezet ✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtés, ✚ Kommunikációs készségek, konfliktuskezelés 	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Hallás funkció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozdulásképességek mérsékelt károsodása ▪ Hallás mérsékelt, beszéd súlyos károsodása

Egyéb igazgatási és jogi asszisztens

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: igazgatási ügyintéző, jogi asszisztens.

A tevékenységhez szükséges képzettség: gimnázium, szakközépiskola, technikum.

Főbb feladatok az egyéb igazgatási és jogi asszisztens foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Az egyéb igazgatási és jogi asszisztens foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Adminisztratív feladatok ellátása • Ügyek nyilvántartása • Ügyiratok kezelése, iktatása és postázása. • Irattár kezelése • Az ügyekkel kapcsolatos akták vezetése • Részvétel a szervezet költségvetésének összeállításában és az igények felmérésében • Különböző beszerzési, beruházási feladatok intézése • Kommunikációs eszközök, berendezések üzemeltetése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Mások megértése</p> <p>Önkontroll</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>🚦 Általános mentális képességek: logikai képességek, összefüggések meglátása, emlékezet</p> <p>🚦 Szociabilitás, kapcsolatteremtés,</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása ▪ Hallás funkció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Hallás funkció mérsékelt, beszédfunkció súlyos károsodása

Pénzügyi ügyintéző (a pénzügyintéző kivételével)

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: pénzügyi ügyintéző, tanácsadó.

A tevékenységhez szükséges képzettség: gimnázium, szakközépiskola, technikum.

Főbb feladatok a pénzügyi ügyintéző foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A pénzügyi ügyintéző foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Pénz- adó- és vámügyekkel kapcsolatos ügyintézői feladatok ellátása • A pénzügyi vezetés segítése döntései meghozatalában • A beérkezett számlák kifizetési határidejének megállapítása • A fizetési kötelezettségek átutalása • Naprakész nyilvántartás vezetése munkahelye pénz-számlaforgalmáról • Adózással és hitelfelvétellel összefüggő pénzügyi feladatok ellátása • Számlaellenőrzés • A kinn lévősek alakulásának nyomon követése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, és motorikus képességek</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció, számolás</p> <p>✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtés,</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása ▪ Látásfunkció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgásfunkciók súlyos károsodása

Anyaggazdálkodó, felvásárló

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: anyaggazdálkodó.

A tevékenységhez szükséges képzettség: gimnázium, szakközépiskola, technikum.

Főbb feladatok az anyaggazdálkodó felvásárló foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Az anyaggazdálkodó, felvásárló foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • A termelők felkutatása • A termékek minőségének ellenőrzése • Termékek felvásárlása • Mérőműszerek használata • Számítások elvégzése • Áru ellenőrzése, válogatása, mérése • Termékekért járó készpénz átadása az eladónak 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Információkeresés</p> <p>Rugalmasság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Érzékszervi: ép látás, és motorikus képességek ✚ Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció, számolás ✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtés, ✚ Kommunikációs készségek, tárgyalási készség, konfliktuskezelés 	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása ▪ Látás funkció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgásfunkció súlyos károsodása

Kulturális intézményi szak-technikus

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: könyvtárkezelő, könyvtáros asszisztens.

A tevékenységhez szükséges képzettség: gimnázium, szakközépiskola, technikum.

Főbb feladatok a kulturális intézményi szak-technikus foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A kulturális intézményi szak-technikus foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • A könyvtáros munkájának segítése • Az olvasók eligazítása a könyvtári szolgáltatások igénybevételéhez • Információt nyújtása a könyvtár szolgáltatásairól. • Az igényelt könyvek, folyóiratok kikeresése • Nyilvántartások vezetése • Könyvek kiadása, visszavételezése • Felszólítások, értesítések küldése • Másolatot készítése a könyvtári anyagról • A visszahozott könyvek ellenőrzése, karbantartása • Bibliográfiai leírások készítése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Mások megértése</p> <p>Információkeresés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, és motorikus képességek</p> <p>✚ Általános mentális képességek</p> <p>✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtés</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása ▪ Látás, beszéd súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgási funkciók súlyos károsodása ▪ Látás, beszéd funkciók mérsékelt károsodása

4. Főcsoport: irodai és ügyviteli (ügyműködési) foglalkozások

- 4121 Könyvelő (analitikus)
- 4122 Bérelszámoló
- 4131 Készlet és anyagnyilvántartó
- 4123 Pénzügyi, statisztikai, biztosítási adminisztrátor
- 4133 Könyvtári, levéltári nyilvántartó
- 4114 Adatrögzítő, kódoló
- 4227 Postai ügyfélkapcsolati foglalkozású
- 4221 Utazásszervező, tanácsadó

Könyvelő (analitikus)

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: könyvelő, analitikus.

A tevékenységhez szükséges képzettség: gimnázium, szakközépiskola, technikum.

Főbb feladatok a könyvelő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A könyvelő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Pénzügyi, számviteli tevékenységek ellátása • Könyvvitel, • Nyilvántartás, • Számítások végzése, • Számfejtés, • Utókalkuláció. 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>🚦 Érzékszervi: ép látás, és motorikus képességek</p> <p>🚦 Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció, számolás</p> <p>🚦 Szociabilitás, kapcsolatteremtés,</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása ▪ Látás funkció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgási funkciók súlyos károsodása ▪ Látás funkció mérsékelt károsodása

Bérelszámoló

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: bérelszámoló, bérszámfejtő, fuvardíjszámfejtő.
A tevékenységhez szükséges képzettség: gimnázium, szakközépiskola, technikum.

Főbb feladatok a bérelszámoló foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A bérelszámoló foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • A dolgozók részére a különböző jogcímenek járó összegek számfejtése • A levonások kiszámítása • A kifizethető munkabérek, egyéb járandóságok megállapítása • A megfelelő dokumentumok előkészítése • A számítógépes bérszámfejtéshez kapcsolódó alapadatok átadása • Kimutatások készítése és azok elküldése az adóhatóság, a társadalombiztosítás számára 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>🚦 Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek</p> <p>🚦 Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció, számolás</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás. súlyos károsodása ▪ Látás funkció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mozgási funkciók súlyos károsodása ▪ Látás funkció mérsékelt károsodása

Készlet és anyagnyilvántartó

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: készlet nyilvántartó, anyagnyilvántartó.
A tevékenységhez szükséges képzettség: gimnázium, szakközépiskola, technikum.

Főbb feladatok a készlet és anyagnyilvántartó foglalkozásban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A készlet és anyagnyilvántartó foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Nyilvántartás vezetése az alapanyagok, tartalék alkatrészek, gyártóeszközök mennyiségi és értékváltozásairól. • Dokumentumok meghatározott feltételek alapján való rendszerezése, jegyzékbe vétele • Statisztikák készítése • Adminisztratív jellegű feladatok ellátása. • Adatszolgáltatás 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, motorikus képességek</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció, számolás</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkció súlyos károsodása ▪ Látás funkció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkció mérsékelt károsodása ▪ Látás funkció mérsékelt károsodása

Pénzügyi, statisztikai, biztosítási adminisztrátor

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: pénzügyi nyilvántartó, biztosítási adminisztrátor.

A tevékenységhez szükséges képzettség: gimnázium, szakközépiskola, technikum.

Főbb feladatok a pénzügyi, statisztikai, biztosítási adminisztrátor foglalkozásban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A pénzügyi, statisztikai, biztosítási adminisztrátor foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • A munkaerő- és bérgazdálkodással összefüggésben nyilvántartások vezetése • Pénzügyi nyilvántartások vezetése • Adatok szolgáltatása • Adminisztrációs feladatok ellátása • Dokumentumok rendszerezése jegyzékbe vétele • Statisztikák készítése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, motorikus képességek</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció, számolás</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás funkció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás funkció mérsékelt károsodása

Könyvtári, levéltári nyilvántartó

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: könyvtári nyilvántartó, levéltári nyilvántartó.
A tevékenységhez szükséges képzettség: gimnázium, szakközépiskola, technikum.

Főbb feladatok a könyvtári, levéltári nyilvántartó foglalkozásban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A könyvtári, levéltári nyilvántartó foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentumok raktározása, nyilvántartása • Rendszerezés, jegyzékbe vétel • Kacsolódó statisztikák készítése • Adminisztratív jellegű feladatok ellátása. • Irattározás esetén az iratok leltárba vétele, iktatószámmal való ellátása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, és motorikus képességek</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció,</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók . súlyos károsodása ▪ Látás funkció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás funkció mérsékelt károsodása

Adatrögzítő, kódoló

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: adatrögzítő, kódoló.

A tevékenységhez szükséges képzettség: gimnázium, szakközépiskola, technikum.

Főbb feladatok az adatrögzítő, kódoló foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Az adatrögzítő, kódoló foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Számítástechnikai munkákhoz kötődően adminisztratív jellegű feladatok ellátása • Programok kezelése • Az adatok rögzítése, nyomtatása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, és motorikus képességek</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció, monotonia tűrése számolás</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás mozgásfunkció súlyos károsodása ▪ Látás funkció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkció mérsékelt károsodása ▪ Látás funkció mérsékelt károsodása

Készlet- és anyagnyilvántartó

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: készletnyilvántartó, anyagnyilvántartó.
A tevékenységhez szükséges képzettség: gimnázium, szakközépiskola, technikum.

Főbb feladatok a készlet- és anyagnyilvántartó foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A készlet- és anyagnyilvántartó foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Raktározással kapcsolatos tevékenység végzése • Zavartalan üzemeltetési körülmények biztosítása • A szállított áruk, göngyölegek, anyagok bevételezése • Minőségi, mennyiségi ellenőrzés végzése • Gondoskodás a kiszállításról • Anyagok kezelése • Leltározás, • Anyagigénylés összeállítása • Megrendelések végzése • Információk adása a készletek nagyságáról • A raktár számítógépeinek és kapcsolódó egységeinek kezelése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, motorikus képességek</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció, számolás</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodás ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás , mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás funkció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkció mérsékelt károsodása ▪ Látás funkció mérsékelt károsodása

Utazásszervező, tanácsadó

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: utazásszervező, idegenforgalmi menedzser, utazási ügyintéző, utazási tanácsadó.

A tevékenységhez szükséges képzettség: gimnázium, szakközépiskola, technikum.

Főbb feladatok az utazásszervező, tanácsadó foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Az utazásszervező, tanácsadó foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Turisztikai programok megtervezése, szervezése meghirdetése és lebonyolítása • A belföldi kereslet felmérése • Előkalkulációk készítése • A programokat meghirdetése • Tájékoztatás • Szállodák, fogadókahelyek lefoglalása • Biztosítás kötése vízumok beszerzése, valuta váltása. • Utazási jegyek megrendelése • Pénzbeli ellenérték átvétele az ügyfelektől • Kalkulációk készítése • Kapcsolattartás, szerződéskötések 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Kezdeményezés</p> <p>Információkeresés</p> <p>Mások megértése</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, hallás és motorikus képességek</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció, számolás, logikai képességek</p> <p>✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtés,</p> <p>✚ Kommunikációs készségek, konfliktuskezelés</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Hallás, beszéd, látás funkciók súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának enyhe károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Hallás, beszéd, látás funkciók mérsékelt károsodása

5. Főcsoport: kereskedelmi, vendéglátó - ipari foglalkozások

- 5114 Kölcsönző
- 5117 Bolti pénztáros, jegypénztáros
- 5213 Manikűrös, pedikűrös
- 5223 Házi gondozó
- 5241 Vezető, takarító
- 5255 Természetvédelmi őr
- 5292 Hobbiállat-gondozó, - kozmetikus

Kölcsönző

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: Állványkölcsönző, autóbusz-bérbeadó, autókölcsönző, csónakkölcsönző.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a kölcsönző foglalkozásban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A kölcsönző foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Különböző berendezések ruházati termékek gépkocsik, valamint sport- és turisztikai felszerelések kölcsönzése • A termékek beszerzése • Az ügyfelek fogadása, tájékoztatása • Szerződés készítése • A visszahozott termékek ellenőrzése javíttatása, tisztíttatása; • Pénz kezelése • Adminisztrációs tevékenység 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, hallás és motorikus képességek</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció, számolás</p> <p>✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtés,</p> <p>✚ Kommunikációs készségek, konfliktuskezelés</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Hallás, látás, beszéd funkciók súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Hallás, beszéd, látás funkciók mérsékelt károsodása

Bolti pénztáros, jegypénztáros

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: bolti pénztáros, bérletpénztáros, menetjegykiadó, vasúti pénztáros.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a bolti pénztáros, jegypénztáros foglalkozásban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A bolti pénztáros, jegypénztáros foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Pénzbefizetéssel, kifizetéssel, kapcsolatos munka végzés • Összesítés, leltár készítése • Tájékoztatás • Különböző belépők, jegyek bérletek árusítása • Reklamációk intézése. • Nyilvántartás vezetése pl. a helyfoglalásokról és az eladott jegyekről 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, hallás és motorikus képességek</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció, számolás</p> <p>✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtés,</p> <p>✚ Kommunikációs készségek, konfliktuskezelés</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás súlyos károsodása ▪ Hallás, látás, beszéd funkciók súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Hallás, beszéd, látás funkciók mérsékelt károsodása

Manikűrös, pedikűrös

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: manikűrös, pedikűrös, kéz- és lábápoló, műköröm-építő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a manikűrös, pedikűrös foglalkozásban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A manikűrös, pedikűrös foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • A kéz- és lábkörmök ápolása, vágása, festése • Műköröm építése • Bőrkevényedés kezelése • Műköröm-építő és pedikűrészkezők, szerszámok megtisztítása, fertőtlenítése, előkészítése; • A körömlakk lemosása, • Körömvágás, reszelés, a kezek krémezése és masszírozása; • Kozmetikai hibák, betegségek felismerése és kezelése; • Tanácsadás a bőr- és körömváltozások esetében; • Kapcsolattartás a vendéggel 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Mások megértése</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p>Munkaszeretet</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Érzékszervi: ép látás, hallás és motorikus képességek ✚ Általános mentális képességek ✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtés, ✚ Kommunikációs készségek, konfliktuskezelés 	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Hallás, látás, beszéd funkciók súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Hallás, beszéd, látás mérsékelt károsodása

Házi gondozó

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: házi gondozó, házi szociális gondozó.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a házi gondozó foglalkozásban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A házi gondozó foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Életvitelükben akadályoztatott emberek részére gondozás nyújtása • A rászorulóknak támogatása, gondozása • A rászorulóknak testi gondozása • Háztartási munkák végzése • Segítség a mindennapi ügyintézésben • Személyes szociális és egészségügyi szolgáltatás nyújtása • Gyógyszer beadása • Együttműködés a családdal és más szakemberekkel • Bevásárlás, ügyek intézése • Szakrendelésre kísérés • Személyes tanácsadás; • Beszámoló készítése; • A gondozott mentális egészségének fenntartása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Mások megértése</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p>Munkaszeretet</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, hallás és motorikus képességek</p> <p>✚ Általános mentális képességek</p> <p>✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtés,</p> <p>✚ Kommunikációs készségek, konfliktuskezelés</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Hallás, látás, beszéd súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Hallás, beszéd, látás mérsékelt károsodása

Vezető takarító

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: takarító szolgálatvezető, takarítók műszakvezetője.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a vezető takarító foglalkozásban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A vezető takarító foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • A takarítók munkájának szervezése és felügyelete; • A takarításhoz szükséges készletek beszerzése, tárolása; • Padlók, bútorok és egyéb berendezési tárgyak söprése, porszívózása, mosása és törölgetése • Beágyazás, a fürdőszobák kitakarítása, a törölközők, szappan és hasonló cikkek cseréje 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Irányítás</p> <p>Csapatvezetés</p> <p>Alaposság</p> <p>Munkaszeretet</p> <p>Kezdeményezés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>🚦 Érzékszervi: ép látás, színlátás és motorikus képességek</p> <p>🚦 Általános mentális képességek</p> <p>🚦 Kommunikációs készségek,</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Hallás, látás, beszéd súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Hallás, beszéd, látás mérsékelt károsodása

Természetvédelmi őr

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: Erdőőr, birtokügyi felügyelő, természetvédelmi területkezelő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a természetvédelmi őr foglalkozásban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A természetvédelmi őr foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Felügyelet és védelem a természetvédelmi területeken • A védett növények és állatok helyzetének megfigyelése • A területre kihelyezett mérőműszerek adatainak leolvasása • Szakmai idegenvezetés • Kapcsolattartás a hivatalos szervekkel • Előírások betartásának ellenőrzése • Természeti érdekeket sértő, károsító személyek igazoltatása, feltartóztatása, csomagjainak, járművének átvizsgálása • Közigazgatási eljárás kezdeményezése • Helyszíni bírság kiszabása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p>Munkaszeretet</p> <p>Kezdeményezés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, színlátás és motorikus képességek</p> <p>✚ Általános mentális képességek</p> <p>✚ Munkavégzés módja: alkalmazkodás a szabadban végzett munka követelményeihez</p> <p>✚ Kommunikációs készségek, konfliktuskezelés</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás mérsékelt károsodása

Hobbyállat – gondozó, kozmetikus

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: hobbiállat- gondozó, hobbiállat kozmetikus.
A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a hobbiállat-gondozó, kozmetikus foglalkozásban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A hobbiállat-gondozó, kozmetikus foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Állatok etetése, kezelése, betanítása és ápolása • Segítség az állatorvosoknak • Az állatok megtartása kezelés alatt • Az állatorvosi sebészeti műszerek tisztítása és sterilizálása • Gyógyszerek, gyógyszerészeti készítmények címkézése, a készlet feltöltése • Az állatok lakóhelyének tisztítása, rendezése és fertőtlenítése • Az állatokra, a kezelésekre, gyógyszerekre és a táplálékra vonatkozó információk összegyűjtése és nyilvántartása • Az állatok betanítása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p>Munkaszeretet</p> <p>Kezdeményezés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>🚦 Érzékszervi: ép látás, színlátás és motorikus képességek</p> <p>🚦 Általános mentális képességek</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás funkció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák enyhe károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás funkció mérsékelt károsodása

6. Főcsoport: Mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozások

- 6111 Szántóföldi növény-termesztő
- 6112 Bio növény-termesztő
- 6113 Zöldségtermesztő
- 6114 Szőlő és gyümölcsstermesztő
- 6115 Dísnövény-, virág- és faiskolai kertész, csemetenevelő
- 6116 Gyógynövénytermesztő
- 6119 Egyéb növénytermesztési foglalkozású
- 6122 Baromfitartó és tenyésztő
- 6123 Méhész
- 6124 Kisállattartó és tenyésztő
- 6230 Halászati foglalkozású

Szántóföldi növény termeszto

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: Kísérleti gazdasági növényápoló, kísérleti gazdasági növénytermeszto, növénytermeszto, vetőmagtermeszto és minősítő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a szántóföldi növény termeszto foglalkozásokban	Személyes kompetenciák , készségek, képességek	A szántóföldi növény termeszto foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • A szántóföldi, növények termesztésével, értékesítésével kapcsolatos munkák tervezése, szervezése, irányítása és elvégzése • A szántóföldi növények fajtájának és mennyiségének meghatározása • Szaporítóanyag, és más szükséges anyagok beszerzése • Kapcsolódó információgyűjtés • Talaj-előkészítés • Vetés, • Növényápolás, • Növényvédelem, • Öntözés, • Betakarítás; • A termés tisztítása, osztályozása, csomagolása, szárítása, tárolása; • A termények értékesítése; • A gazdasági épületek, berendezések karbantartása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p>Munkaszeretet</p> <p>Kezdeményezés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, színlátás és motorikus képességek</p> <p>✚ Munkavégzés módja: alkalmazkodás a szabadban végzett munka követelményeihez</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás, színlátás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgási funkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás funkció mérsékelt károsodása

Bionövény termesztő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: Biogyümölcs-termesztő, biokertész, biogazdálkodó, biotermesztő, bioöldség-termesztő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a bionövény termesztő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák , készségek, képességek	A bionövény termesztő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Biológiai egyensúlyra törekedve környezetbarát technológiák alkalmazásával növények termesztése és értékesítése • Szaporítóanyag és más szükséges anyagok kezelése; • Gazdálkodáshoz kapcsolódó információk beszerzése • Talaj-előkészítés • Vetés, • Növényápolás, • Növényvédelem, • Öntözés, • Betakarítás; • A termés tisztítása, osztályozása, csomagolása, szárítása, tárolása; • A termények értékesítése; • A gazdasági épületek, berendezések karbantartása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p>Munkaszeretet</p> <p>Kezdeményezés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek</p> <p>✚ Munkavégzés módja: alkalmazkodás a szabadban végzett munka követelményeihez</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás, színlátás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgási funkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás funkció mérsékelt károsodása

Zöldségtermesztő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: Bolgárkertész, fóliakertész, fóliás zöldségtermesztő, fűszernövény-termesztő, fűszerpaprika-termesztő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a zöldségtermesztő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A zöldségtermesztő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Zöldségfélék termesztésével, értékesítésével kapcsolatos munkák elvégzése • Szaporítóanyag, és más szükséges anyagok beszerzése; • Gazdálkodáshoz kapcsolódó információk gyűjtése • Talaj-előkészítés • Vetés • Növényápolás, növényvédelem • Tápanyag-utánpótlás • Öntözés, betakarítás; • Zöldségfélék hajtatása fűtetlen vagy fűtött berendezésben; • A termény osztályozása, csomagolása, szárítása, tárolása • A termények értékesítése • Gazdasági épületek, gépek és berendezések karbantartása. 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p>Munkaszeretet</p> <p>Kezdeményezés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, színlátás és motorikus képességek</p> <p>✚ Munkavégzés módja: alkalmazkodás a szabadban végzett munka követelményeihez</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás, színlátás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgási funkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás funkció mérsékelt károsodása

Szőlő és gyümölcsstermesztő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: Bogyósgyümölcs-termesztő, csonthéjasgyümölcs-termesztő, dinnyetermesztő, gyümölcsstermesztő, szőlész, borász (mezőgazdasági).

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a szőlő és gyümölcsstermesztő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A szőlő és gyümölcsstermesztő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Szőlő és gyümölcs termesztésével, értékesítésével kapcsolatos munkák elvégzése • Szaporítóanyag, és más szükséges anyagok beszerzése; • Gazdálkodáshoz kapcsolódó információk gyűjtése • Talaj-előkészítés • Növényvédelem • Tápanyag-utánpótlás • Metszés • Öntözés, betakarítás; • Zöldségfélék hajtatása fűtetlen vagy fűtött berendezésben; • A termés osztályozása, csomagolása, szárítása, tárolása • A termények értékesítése • Gazdasági épületek, gépek és berendezések karbantartása. 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p>Munkaszeretet</p> <p>Kezdeményezés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>🚦 Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek</p> <p>🚦 Munkavégzés módja: alkalmazkodás a szabadban végzett munka követelményeihez</p>	<p><u>Kizáró tényezők:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás, színlátás súlyos károsodása <p><u>Korlátozó tényezők:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgási funkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás funkció mérsékelt károsodása

Dísznövény-, virág-és faiskolai kertész, csemetenevelő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: kerttervező, parkfenntartó, dísznövény- és virágtermesztő, faiskolai kertész.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a dísznövény-, virág-és faiskolai kertész, csemetenevelő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A dísznövény-, virág-és faiskolai kertész, csemetenevelő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Parkok, kertek, díszkertek tervezése, építése • Kertgondozás • A terület felmérése és a növények és építmények helyének megtervezése • Építési, ültetési, növényápolási munkák elvégzése • Folyamatos gondoskodás a parkok és díszkertek ápolásáról és állagmegóvásáról • Medencék, hidak megépítése • A kerti berendezések elhelyezése • Építmények és kerti berendezések karbantartása és javítása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p>Munkaszeretet</p> <p>Kezdeményezés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek</p> <p>✚ Munkavégzés módja: alkalmazkodás a szabadban végzett munka követelményeihez, kreativitás a munkavégzés során</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás, színlátás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgási funkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás funkció mérsékelt károsodása

Gyógynövénytermesztő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: gyógynövénytermesztő, gyógynövényfeldolgozó.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a gyógynövénytermesztő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A gyógynövénytermesztő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Különbféle mezőgazdasági haszonnövények gyógynövények termesztése • Talajművelési, vetési/ültetési, növényápolási, betakarítási, értékesítés-előkészítési feladatok elvégzése • A termesztendő növények fajtájának és mennyiségének meghatározása • Vetőmag, (mű)trágya és más szükséges anyagok vásárlása • Föld- és munkagépek bérlése vagy vásárlása • Talaj-előkészítés, vetés, • Növényvédelem, gyomirtás, Öntözés, betakarítás <p>A termény válogatása, tisztítása, szárítása, tárolása</p>	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p>Munkaszeretet</p> <p>Kezdeményezés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek</p> <p>✚ Munkavégzés módja: alkalmazkodás a szabadban végzett munka követelményeihez</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás, színlátás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgási funkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás funkció mérsékelt károsodása

Egyéb növénytermesztési foglalkozású

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: dohánykertész, dohánytermesztő, komlótermesztő, virágföld gyártó.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok az egyéb növénytermesztő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Az egyéb növénytermesztő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Különbféle mezőgazdasági növények termesztése • A növény termesztéshez szükséges föld előkészítése • Talajművelési, vetési/ültetési, növényápolási, betakarítási, értékesítési feladatok elvégzése • A növények fajtájának és mennyiségének meghatározása • Vetőmag, más szükséges anyagok vásárlása • Talaj-előkészítés, vetés, • Növényvédelem, gyomirtás, • Öntözés, betakarítás • A termés válogatása, tisztítása, szárítása, tárolása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p>Munkaszeretet</p> <p>Kezdeményezés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek</p> <p>✚ Munkavégzés módja: alkalmazkodás a szabadban végzett munka követelményeihez</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás, színlátás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgási funkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás funkció mérsékelt károsodása

Baromfitartó és tenyésztő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: baromfigonozó, baromfitenyésztő, bértömő, csibenevelő, kacsagonozó, keltetőgép-kezelő, libagonozó.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a baromfitartó és tenyésztő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A baromfitartó és tenyésztő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Baromfitenyésztéssel, tojás- és hústermeléssel kapcsolatos munkák ellátása • A tartandó állatok fajtájának és mennyiségének meghatározása • Az állatok, a takarmány és a szükséges berendezések beszerzése • Állatok tartása, gondozása, takarmányozása, tenyésztése; • Az állatok és a termékek értékelésre történő előkészítése, elszállítása és értékesítése; • A gazdasági épületek, a gépek és berendezések karbantartása, • Kapcsolódó információgyűjtés • A készletek nyilvántartása; • A tojások összegyűjtése, jelölése, válogatása, csomagolása; • Keltető üzemeltetése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p>Munkaszeretet</p> <p>Kezdeményezés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p> Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek</p> <p> Munkavégzés módja: alkalmazkodás a szabadban végzett munka követelményeihez</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás funkció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás funkció mérsékelt károsodása

Méhész

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: méhészeti munkás.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a méhészt foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A méhészt foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Házi méhek tenyésztésével, méz, méhészeti termék termelésével kapcsolatos munkák végzése • Méhészt létesítése • Méhcsaládok vándoroltatása • Méhcsaládok kezelése, takarmányozása • Méz és egyéb méhészeti termékek termelése, értékesítése • Méhcsaládok betelepítése és átteleltetése • Méh anyanevelés és szaporítás • Méhbetegségek és kártevők elleni védekezés • Méhészt eszközök készítése, karbantartása, javítása • Kapcsolódó információk gyűjtése; • Nyilvántartás 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p>Munkaszeretet</p> <p>Kezdeményezés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek</p> <p>✚ Munkavégzés módja: alkalmazkodás a szabadban végzett munka követelményeihez</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás funkció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás funkció mérsékelt károsodása

Kisállattartó és tenyésztő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: nutriatenyésztő, nyúltenyésztő, galambtenyésztő, kutya tenyésztő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a kisállattartó és tenyésztő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A kisállattartó és tenyésztő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Állatok gondozása és nevelése • Etetési, itatási, tisztítási, egészségügyi, tenyésztési, műveletek végzése • A szükséges berendezések megvásárlása • Az állatok vagy a termékek elszállítása és értékesítése • A gazdasági épületek, a gépek és berendezések karbantartása, az istállók, ketrecek tisztán tartása • A bevételek és kiadások nyilvántartása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p>Munkaszeretet</p> <p>Kezdeményezés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek</p> <p>✚ Munkavégzés módja: alkalmazkodás a szabadban végzett munka követelményeihez</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás funkció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látásfunkció mérsékelt károsodása

Halászati foglalkozású

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: édesvízi halász, halász haltenyésztő, halastó telepítő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a halászati foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A halászati foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Haltenyésztés, haltermelés végzése • Tenyész és áruhalak előállítás • Takarmányozás, hozamfokozás • A tó élővilágának figyelemmel kísérése, a káros növények irtása • Betegségek elleni védekezés; • A halak kihelyezése, telepítése • A tárolt és kihelyezett hal őrzése és védelme; • Lehalászás, halászat; • A halak osztályozása, csomagolása, értékesítése • Tavak építése, vízellátás biztosítása • Tavak, vizek mellékhasznosítása a nád betakarítása, téli lékelési munkák elvégzése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Szaktudás</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p>Munkaszeretet</p> <p>Kezdeményezés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>🚦 Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek</p> <p>🚦 Munkavégzés módja: alkalmazkodás a szabadban végzett munka követelményeihez</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás funkció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás funkció mérsékelt károsodása

7. Főcsoport: ipari és építőipari foglalkozások

- 7112 Gyümölcs- és zöldségfeldolgozó, tartósító
- 7113 Tejfeldolgozó, tejtermékgyártó
- 7213 Kalapos, kesztyűs
- 7217 Cipész, cipőkészítő, - javító
- 7216 Bőrdíszműves, bőröndös, bőrtermék készítő, javító
- 7233 Könyvkötő
- 7411 Címfestő
- 7417 Nád- és fűzfeldolgozó, seprű-, kefégyártó
- 7418 Textilműves, hímző, csipkeverő
- 7419 Egyéb kézműipari foglalkozású

Gyümölcs és zöldségfeldolgozó, tartósító

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: Gyógynövény-feldolgozó, gyümölcsstartósító, gyümölcsfeldolgozó, káposztasavanyító, savanyító.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a gyümölcs és zöldségfeldolgozó, tartósító foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A gyümölcs és zöldségfeldolgozó foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Növényi eredetű nyersanyagok átvétele • Osztályozása; • Előkészítő műveletek végzése • Zöldségfélék feldolgozása, pl. hőkezelés, vegyszerrel való tartósítás • Hőelvonás, szárítmány készítése, • Hőkezelés, savanyúság készítése • Gyümölcsök feldolgozása, pl. befőttek készítése • Gyorsfagyasztott termékek előállítás, • Gyümölcslé előállítása, • Étélízesítő előállítása • Csomagolóanyagok előkészítése, csomagolás • Tisztítási, fertőtlenítési feladatok • Minőségbiztosítási feladatok elvégzése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűsége törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>🚦 Érzékszervi: ép látás, színlátás, tapintás és motorikus képességek</p> <p>🚦 Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodás ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás, színlátás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás mérsékelt károsodása

Tejfeldolgozó, tejtermékgyártó

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: Elsődleges tejkezelő, friss és tartós tejtermékek gyártója, homogenizáló (élelmiszer-ipari), kefir -, joghurtkészítő, sajt-készítő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a tejfeldolgozó, tejtermékgyártó foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A tejfeldolgozó, tejtermékgyártó foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Alapanyagok átvétele, tisztítása, fölözése • Tej hőkezelése homogénezése • Vajfésések készítése • Savanyított tejtermékek gyártása • Fogyasztói tej, ízesített tejkészítmények gyártása • Sajttej kezelése, beoltása, alvadék feldolgozása, sajt érlelése • Ömlesztett sajtok alapanyagainak összeállítása, aprítása, ömlesztés • Túró, túrókészítmények gyártása • Sűrítmények, porított termékek előállítása • Különböző termékek csomagolása, tárolása • Minőségbiztosítási feladatok • Fertőtlenítés 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>🚦 Érzékszervi: ép látás, színlátás, tapintás és motorikus képességek</p> <p>🚦 Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció,</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás, színlátás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás mérsékelt károsodása

Kalapos, kesztyűs

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: Bőrkesztyűszabász, kalapfelület-kikészítő, Kalapos, sapka- és kesztyűkészítő, Kesztyűadjustáló.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a kalapos, kesztyűs foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A kalapos, kesztyűs foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Megfelelő anyagok kiválasztása; • A szabásminta alapján az alkatrészek kivágása • Formázás • A felület megmunkálása • a fejrész kialakítása, a karima és a fejrész összeállítása • A bélés és segédanyagok kiszabása • Anyagok hajtogatása, csavarása és redőzése • Kalapok díszítése • Használt kalapok átalakítása • Csomagolás árusítás 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Kezdeményezés (önállóság)</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, színlátás, tapintás és motorikus képességek, finommozgás képessége</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció</p> <p>✚ A munkavégzés során kreativitás</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás, színlátás súlyos károsodása ▪ Tapintás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás mérsékelt károsodása

Cipész, cipőkészítő, javító

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: Cipész, cipőkészítő, - javító, cipőfelsőrész varró, cipőfelsőrész-készítő, cipőjavító.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a cipész, cipőkészítő - javító foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A cipész, cipőkészítő - javító foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Megállapodás a megrendelővel • Modellminta készítése • Árkalkuláció készítése • Termék megtervezése • Anyag kiválasztása • Cipőfelsőrész részeinek szabása, előkészítése • Kiegészítők szabása • Cipőfelsőrész összeállítása • Cipő-alsórész alkatrészek készítése; • Ortopéd és méretes cipő készítése • Minőségellenőrzés végzése • A kész cipő tisztítása, festése, fényezése • Használt lábbelik javítása, felújítása. 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, színlátás, tapintás és motorikus képességek, finommozgások megléte</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció,</p> <p>✚ A munkavégzés során kreativitás</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás, színlátás súlyos károsodása ▪ Tapintás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása <p>Látás mérsékelt károsodása</p>

Bórdíszműves, bőröndös, bőrtermék készítő, javító

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: bórdíszműves, bőröndös, táskakészítő, javító, övkészítő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a bórdíszműves, bőröndös, bőrtermék készítő, javító foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A bórdíszműves, bőröndös, bőrtermék készítő, javító foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Bőrből műbőrből, műanyagból, textilanyagból pénztárcák, levéltálcák, mappák, dísz tárgyak készítése • Sablon megrajzolása • Bőr kiválogatása • Formára vágás • Hajtások készítése • Varrás, ragasztás • Javító tevékenységek • Vevőkkel, megrendelőkkel való foglalkozás • Bélelés • Díszítés • Az elkészült táskák, bőröndök festése • Tászkák, bőröndök javítása, átfestése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, színlátás, tapintás és motorikus képességek, finommozgások megléte</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció,</p> <p>✚ A munkavégzés során kreativitás</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás, színlátás súlyos károsodása ▪ Tapintás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása <p>Látás mérsékelt károsodása</p>

Könyvkötő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: kézi könyvkötő, gépi könyvkötő, játékkártya készítő

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés

Főbb feladatok a könyvkötő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A könyvkötő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Könyvkötészeti feladatokat végzése, könyvborítók készítése • A kötészetnél alkalmazott gépek használata • Egyes könyvek kötését kézzel végzi. • Díszítésre, címnyomásra kézi és gépi aranyozás használata • A különleges kiadványok metszéseinek aranyfüsttel való bevonása • A könyveken kívül folyóiratok, mappák, albumok, nyomtatványok, címkék, bélyegrendezők készítése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, színlátás, tapintás és motorikus képességek, finommozgások megléte</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció,</p> <p>✚ A munkavégzés során kreativitás</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás, színlátás súlyos károsodása ▪ Tapintás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása <p>Látás mérsékelt károsodása</p>

Címfestő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: Betűfestő, betűíró, cégtáblafestő, dekorációs festő, díszletfestő, feliratkészítő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a címfestő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A címfestő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Díszítő minták festése pl. lámpaernyőkre; • Látványelemek kidolgozása és ötvözése • Feliratok készítéséhez egy vagy több nyelven betűk, alakok, monogramok és minták elrendezése és kifestése; • Minták és sablonok készítése, átmásolása • Minták vagy betűk tervezése • Szoftver és mintakészítő berendezés segítségével metszett képek készítése • Feliratok vagy jelek írása, festése, nyomtatása • Gravírozandó feliratok, méretének megtervezése és kiszámítása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p>Kezdeményezés (önállóság)</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, színlátás, tapintás és motorikus képességek, finommozgások megléte</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció, a munkavégzés során kreativitás</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás, színlátás súlyos károsodása ▪ Tapintás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás mérsékelt károsodása

Nád- és fűfeldolgozó, seprű- kefeyártó

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: nádfeldolgozó, seprűgyártó, kefeyártó, fűfeldolgozó.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a nád- és fűfeldolgozó, seprű-kefeyártó foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A nád- és fűfeldolgozó, seprű- kefeyártó foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • A levágott fűfavesszők tisztítása, osztályozása • Vesszők főzése, áztatása, hántolása, szárítása • Feldolgozás előtt a vesszők újraáztatása • Fonatok elkészítése • A termékek lemosása, szárítása, festése, lakkozása • A learatott nád kúpba rendezése, osztályozása; • A rövid nádszálak elkülönítése tetőfedésre • Kévek összeállítása, speciális gépeken nádpadló, szövet készítése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: tapintás és motorikus képességek, finommozgások megléte</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció,</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása

Textilműves, hímző, csipkeverő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: hímző, csipkeverő, csipkekészítő, textilműves, textilkészítő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok textilműves, hímző, csipkeverő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A textilműves, hímző, csipkeverő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Csipke készítése • Különböző anyagokra minták hímzése • Tervezés, a minta lerajzolása • A használandó színek kiválasztása • Az öltéstípusok és az öltésirány meghatározása • A sokszorosításra alkalmas sablon elkészítése • Kivarrás • Csipkeverésnél a minta ráerősítése a verőpárnára • Pálcák keresztezésével a csipke elkészítése • A munkadarab mosása, keményítése és vasalása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p>Kezdeményezés (önállóság)</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, színlátás, tapintás és motorikus képességek, finommozgások megléte</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció, monotónia tűrése</p> <p>✚ A munkavégzés során kreativitás</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás, színlátás, tapintás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás, színlátás, tapintás mérsékelt korlátozása

Egyéb kézműipari foglalkozások

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: Agancsból dísz tárgykészítő, ajándéktárgy és dísz-műkészítő, babakészítő, bizsukészítő, borostyánkő-faragó, csónak- és hajóépítő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok az egyéb kézműipari foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Az egyéb kézműipari foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Különböző anyagokból dísz tárgyak, eszközök készítése • A minta tervezése, rajzolása • a szükséges alapanyagok beszerzése • A tárgy elkészítése • Tárgyalás a megrendelővel • Esetleges javításokat végzése • Az elkészült termék szállításában, árusításában részvétel • Adminisztratív teendők végzése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p>Kezdeményezés (önállóság)</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, színlátás, tapintás és motorikus képességek, finommozgások megléte</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció, monotónia tűrése</p> <p>✚ A munkavégzés során kreativitás</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás, színlátás, tapintás súlyos korlátozása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás, színlátás, tapintás mérsékelt korlátozása

8. Főcsoport: gépkezelők, járművezetők, összeszerelők

- 8135 Műanyagtermék – gyártó gép kezelője
- 8137 Fotó- és mozgófilm laboráns
- 8144 Papíripari alapanyagot gyártó gép kezelője
- 8211 Mechanikai gép összeszerelő
- 8212 Villamos berendezés – összeszerelő
- 8190 Egyéb, máshova nem sorolható feldolgozó gép kezelője
- 8219 Egyéb termék - összeszerelő
- 8325 Csomagoló-, palackozó és címkéző gép kezelője

Műanyaggyártó gép kezelője

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: Bakelitpréselő, flakongyártó, fóliabevonat készítő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a műanyaggyártó gép kezelője foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A műanyaggyártó gép kezelője foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Műanyagok előállítása céljából keverékek gyúrását és keverését végző gépek kezelése és felügyelete; • Műanyagok öntéssel, sajtolással, befúvással, vágással és egyéb módon történő alakítását végző gépek kezelése és felügyelete; • Üvegyapot előállítása céljából gépek kezelése és felügyelete • Szigetetlen huzalok, vezetékek, kábelek és optikai szálak műanyaggal való beburkolása • Az elkészült termékek vizsgálata, • Hulladék műanyagok újrahasznosítása • Műszemek és kontaktlencselemez készítése • Szemüvegkeretek és ortopédiai készülék alkatrészeinek készítése és javítása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>🚦 Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek</p> <p>🚦 Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció, monotónia tűrése</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás mérsékelt károsodása

Fotó-és mozgófilm laboráns

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: fotólaboráns.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a fotó- és mozgófilm laboráns foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A fotó- és mozgófilm laboráns foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Az előhívási folyamatok, a vegyi és fototechnikai munkák elvégzése • Tárgyfotók, külső és belső épületfotók, riportképek, reprodukciók, táj- és városképek, egyszerűbb divat- és reklámfotók készítése • Filmek laboratóriumi kidolgozása • Negatív előhívása és retusálása, nagyítások és másolatok készítése • Papírképek külső kezelése • Fényképek színezése, a diapozitívok elkészítése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>🚦 Érzékszervi: ép látás, színlátás és motorikus képességek</p> <p>🚦 Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás, színlátás súlyos károsodása ▪ Tapintás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók enyhe károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Tanulás, ismeretek alkalmazásának mérsékelt károsodása ▪ Kommunikáció súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás mérsékelt károsodása

Papíripari alapanyagot gyártó gép kezelője

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: cellulóz és papír előlányító kezelője, cellulóz- és papírfinomító kezelője, cellulóz- és papírörölő munkás, cellulózkészítő gép kezelője.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a papíripari alapanyagot gyártó gép kezelője foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A papíripari alapanyagot gyártó gép kezelője foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Cellulóz-feldolgozó berendezések figyelése a cellulózanyagok feldolgozásának vezérlése érdekében • Cellulóz-feldolgozó gépek és berendezések üzemeltetése és figyelése • A feldolgozógépek és berendezések beindításának és leállításának ellenőrzése, a berendezések és gépek műszertábláinak, műszereinek, szintjelzőinek a figyelése • A gépek és berendezések hibáinak észlelése • A műszerek által jelzett adatok és a termelési tesztminták elemzése, • A folyamat és a berendezések szükség szerinti korrekciója. 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>🚦 Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek</p> <p>🚦 Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás mérsékelt károsodása

Mechanikai gép – összeszerelő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: Automata összeszerelő gépsor kezelője, fémtermék-összeszerelő, finom gyártósori gépkezelő, gépszerelő, finommechanikai összeszerelő, gép-gyártósori gépkezelő, gépszerelő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a mechanikai gép összeszerelő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A mechanikai gép összeszerelő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Anyagok, eszközök helyszínre juttatása, átvétele, elrendezése • Próbagyártás • Próbagyártmányok ellenőrzése, dokumentálása, intézkedés hibák esetén • A gyártás indítása, gyártási folyamat felügyelete • A gyártmány továbbítása a csomagoláshoz, átvételhez • Javítható hiba esetén a gyártmány javítása vagy a javítórészleghez továbbítása • Gyártósori gép üzembe helyezése • Adatok beállítása • Gépsorok kezelése és felügyelete • Ipari robotok kezelése és felügyelete • Karbantartási feladatok • Hulladék anyagok kezelése • Reklamációk intézése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>🚦 Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek</p> <p>🚦 Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás mérsékelt károsodása

Villamos berendezés összeszerelő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: Elektronikai berendezés összeszerelője, számítógép alkatrész összeszerelő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a villamos berendezés összeszerelő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek képességek	A villamos berendezés összeszerelő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Elektromos és elektronikai rendszerek összeszerelése • Egységek behelyezése, beigazítása, beerősítése a készülékekbe • Az elkészült elektromos, alkatrészek és készülékek, ellenőrzése és tesztelése • A hibásan összeszerelt termékek kiszűrése • Termelési és operatív adatok nyilvántartása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, tapintás és motorikus képességek, finom mozgások megléte</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció, monotonia tűrése</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás, színlátás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás, színlátás mérsékelt károsodása

Egyéb, máshova nem sorolható feldolgozóipari gép kezelője

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: Hulladék- feldolgozógép kezelő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a hulladék-feldolgozó gép kezelője foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A hulladék-feldolgozó gép kezelője foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Gépek kezelése és felügyelete • Az elkészült termékek vizsgálata • Karbantartási, javítási feladatok elvégzése • Tisztítási feladatok • Anyagok átvétele, nyilvántartás 	<p style="text-align: center;"><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p style="text-align: center;"><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>🚦 Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek</p> <p>🚦 Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás mérsékelt károsodása

Egyéb termék összeszerelő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: Műanyagtermék összeszerelő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok az egyéb termék összeszerelő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Az egyéb termék összeszerelő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Műanyag termékek összeszerelése • Az elkészült termékek ellenőrzése és tesztelése • A hibásan összeszerelt termékek kiszűrése • Javítás • Adatok nyilvántartása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás, tapintás és motorikus képességek, finom mozgás megléte</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció, monotónia tűrése</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás mérsékelt károsodása

Csomagoló-, palackozó- és címkéző gép kezelője

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: Burkoló-csomagoló gép kezelője, csomagológép-kezelő, fóliázó- és egységcsomag összeállító-gép kezelője, gépi csomagoló, gépi töltő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés.

Főbb feladatok a csomagoló-, palackozó- és címkéző gép kezelője foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A csomagoló-, palackozó- és címkéző gép kezelője foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • A gépek megvizsgálása a munkavégzés előtt • Gépek tisztítása, sterilizálása • A gyártás folyamatosságának biztosítása • A kezelési utasítások betartása • A kisebb meghibásodások elhárítása • Komolyabb meghibásodás esetén a hiba jelentése, gépnaplóba bejegyzése • Szükség esetén a gépsor indítása, leállítása • Végtermék szűrőpróbaszerű ellenőrzése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>🚦 Érzékszervi: ép látás, tapintás és motorikus képességek, finom mozgás megléte</p> <p>🚦 Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás mérsékelt károsodása

9. Főcsoport: szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások

- 9111 Háztartási takarító és kisegítő
- 9112 Intézményi takarító és kisegítő
- 9114 Járműtakarító
- 9219 Egyéb takarító, kisegítő
- 9211 Szemégyűjtő, utcaseprő
- 9212 Hulladékosztályozó
- 9224 Pultfeltöltő, árufeltöltő
- 9225 Kézi csomagoló
- 9231 Portás, telepőr, egyszerű őr
- 9233 Hivatalsegéd, kézbesítő
- 9236 Konyhai kisegítő
- 9237 Háztartási alkalmazott
- 9238 Parkoló őr
- 9239 Egyéb, máshová nem sorolható egyszerű szolgáltatási és szállítási foglalkozású
- 9310 Egyszerű ipari foglalkozású
- 9331 Egyszerű mezőgazdasági foglalkozású
- 9332 Egyszerű erdészeti, vadászati és halászati foglalkozású

Háztartási takarító és kisegítő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: háztakarító.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés nem szükséges.

Főbb feladatok a háztartási takarító és kisegítő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek és képességek	A háztartási takarító és kisegítő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • A padlók és bútorok söprése, porszívózása, törölgetése és mosása • Az ablakok és más berendezési tárgyak lemosása • Vászon és egyéb textíliák mosása, vasalása és javítása • Mosogatás • Konyhák, fürdőszobák és vécék takarítása, fertőtlenítése és szagtalanítása • Ablakok és más üvegfelületek tisztítása 	<p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek ✚ Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció ✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtési és kapcsolattartási készség ✚ Kommunikációs készségek, konfliktuskezelés 	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás mérsékelt károsodása

Intézményi takarító és kisegítő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: irodatararító, gyermek-intézmény takarító, kórházatararító.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés nem szükséges.

Főbb feladatok az intézményi takarító és kisegítő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek és képességek	Az intézményi takarító és kisegítő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Padlók, bútorok és egyéb berendezési tárgyak söprése, porszívózása, mosása és törölgetése épületekben, buszokon, villamosokon, vonatokon és repülőgépeken • Beágyazás, a fürdőszobák kitakarítása, a törölközők, szappan és hasonló cikkek cseréje • Takarítás a konyhában, és általában a konyhai munka segítése, beleértve a mosogatást; • A szemét felszedése, a szemetes tartályok kiürítése, tartalmuk elvitele a szemégyűjtő helyre 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek ✚ Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció ✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtési és kapcsolattartási készség ✚ Kommunikációs készségek, konfliktuskezelés 	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás mérsékelt károsodása

Járműtakarító

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: autóápoló, autómosó.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés nem szükséges.

Főbb feladatok a járműtakarító foglalkozásokban	Személyes kompetenciák a járműtakarító foglalkozásokban	A járműtakarító foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • A járművekből a szemét összegyűjtése • A jármű belső felületeinek és üléseinek tisztítása, porszívózása • A mellékhelyiségek takarítása és fertőtlenítése • A jármű külső felületeinek tisztítása • A jármű fényezett felületeinek polírozása • A jármű külső felületeinek tisztítása automata járműmosóval • Üvegfelületek tisztítása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> 🚦 Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek 🚦 Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció 🚦 Szociabilitás, kapcsolatteremtési és kapcsolattartási készség 🚦 Kommunikációs készségek, konfliktuskezelés 	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás mérsékelt károsodása

Egyéb takarító és kiségitő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: tartálytisztító, olajtartályok tisztítása, üzemi takarító.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés nem szükséges.

Főbb feladatok az egyéb takarító, kiségitő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Az egyéb takarító, kiségitő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Szemét összegyűjtése • Takarítás fertőtlenítés • Üvegfelületek tisztítása • Eszközök, berendezések tisztítása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás mérsékelt károsodása

Szemétyűjtő, utcaseprő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: fémhulladék gyűjtő, közterület takarító.
A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés nem szükséges.

Főbb feladatok a szemétyűjtő, utcaseprő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A szemétyűjtő, utcaseprő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Szemét és újrahasznosítható anyag, hulladék összegyűjtése és a szeméttartókba helyezése, illetve szemétszállító autóba vagy kocsiba rakása, öntése • Utcák, terek, parkok, vasútállomások, repülőterek és hasonló közterületek söprése, padok tisztítása • Hó eltakarítása • Hidak lemosása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> 🚦 Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek 🚦 Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció 🚦 Kommunikációs készségek, konfliktuskezelés 	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás mérsékelt károsodása

Hulladékosztályozó

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: hulladék – megsemmisítő, osztályozó.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés nem szükséges.

Főbb feladatok a hulladékosztályozó foglalkozásokban	Személyes kompetenciák a hulladékosztályozó foglalkozásokban	A hulladékosztályozó foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Papír-, üveg-, műanyag-, alumínium-, illetve egyéb újrahasznosítható, újrafelhasználható hulladékok válogatása • Javítható vagy újrafelhasználható bútor és más berendezések, gépek, alkatrészek, elektromos berendezések azonosítása, válogatása • Veszélyes hulladékok kezelése és ártalmatlanítása • Égetéssel megsemmisítendő hulladékok előkészítése • Hulladékkezelő gépek kezelése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p> Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek</p> <p> Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás mérsékelt károsodása

Pultfeltöltő, árufeltöltő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: polcfeltöltő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés nem szükséges.

Főbb feladatok a pultfeltöltő, árufeltöltő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A pultfeltöltő, árufeltöltő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Az áruk rekeszekbe és polcokra rendezése • Az ömlesztett áruknek a földön egymásra halmozása • A polcok feltöltése áruval • Az áru fogyásának figyelése, pótlása • A gyártótól vagy forgalmazótól érkező áruk átvétele, felnyitása, kicsomagolása és ellenőrzése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció Szociabilitás, kapcsolatteremtési és kapcsolattartási készség 	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás mérsékelt károsodása

Kézi csomagoló

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: cukorcsomagoló, tésztacsomagoló.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés nem szükséges.

Főbb feladatok a kézi csomagoló foglalkozásokban	Személyes kompetenciák , készségek és képességek	A kézi csomagoló foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Anyagok, termékek csomagolásának előkészítése • Anyagok, termékek dobozokba, zsákokba, kartonokba, rekeszekbe, hordókba, konténerekbe és egyéb csomagoló anyagokba csomagolása • A becsomagolt áruk címkézése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák:</u></p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek ✚ Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció ✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtési és kapcsolattartási készség 	<p><u>Kizáró tényezők:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás súlyos károsodása <p><u>Korlátozó tényezők:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás mérsékelt károsodása

Portás, telepőr, egyszerű őr

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: éjjeliőr, telepőr, éjszakai portás.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés nem szükséges.

Főbb feladatok a portás, telepőr, egyszerű őr foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek és képességek	A portás, telepőr, egyszerű őr foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Épület, terület őrzése, hogy megakadályozz a az illetéktelen behatolást, lopást, tüzet vagy más veszélyt • A tulajdon károsodásának, a gépek és eszközök elromlásának feljegyzése • Portai szolgálat ellátása, a személy- és teherforgalom ellenőrzése • A létesítmény beléptetési rendjének betartása és betartatása • A létesítmény nyitása és zárása, a létesítmény többszöri körbejárása • Szabálytalanság esetén felettes, illetve a hatóság értesítése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák:</u></p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűsége törekvés</p> <p>Információkeresés</p> <p>Ügyfél orientáció</p> <p>Szervezeti tudatosság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> 🚦 Érzékszervi: ép látás 🚦 Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció 🚦 Szociabilitás, kapcsolatteremtési és kapcsolattartási készség 🚦 Kommunikációs készségek, konfliktuskezelés képessége 	<p><u>Kizáró tényezők:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás, beszéd, hallás funkciók súlyos károsodása <p><u>Korlátozó tényezők:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás, hallás, beszéd funkciók mérsékelt károsodása

Hivatalsegéd, kézbesítő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: küldönc, kézbesítő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés nem szükséges.

Főbb feladatok a hivatalsegéd, kézbesítő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A hivatalsegéd, kézbesítő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Munkahelyen belül, illetve a telephelyek között vagy más intézményekbe levelek, kisebb tárgyak kézbesítése • Levelek feladása a postán • Kifutói feladatok elvégzése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák:</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek ✚ Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció ✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtési és kapcsolattartási készség 	<p><u>Kizáró tényezők:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás, beszéd, hallás funkciók súlyos károsodása <p><u>Korlátozó tényezők:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás, hallás, beszéd funkciók mérsékelt károsodása

Konyhai kisegítő

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: ebédkiadó, ebédkiosztó.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés nem szükséges.

Főbb feladatok a konyhai kisegítő foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A konyhai kisegítő foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • A konyha kövezetének felsőprése, felmosása, munkafelületek, falak, gépek, berendezések lemosása • Szemetes edények kiürítése, kimosása, edények elmosogatása; • Nyersanyagok és eszközök szállítása a munkaterületre, zöldségek megtisztítása, aprítása; • Ételek tálalása, kiosztása, tányérok, edények, ételmaradékok összegyűjtése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák:</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> 🚧 Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek 🚧 Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció 🚧 Szociabilitás, kapcsolatteremtési és kapcsolattartási készség 	<p><u>Kizáró tényezők:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók súlyos károsodása ▪ Látás, beszéd, hallás funkciók súlyos károsodása <p><u>Korlátozó tényezők:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás, hallás, beszéd funkciók mérsékelt károsodása

Háztartási alkalmazott

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: bejárónő, cseléd, háztartási kisegítő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés nem szükséges.

Főbb feladatok a háztartási alkalmazott foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A háztartási alkalmazott foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Padló felsöprése, felmosása, fényesítése • Szőnyegek és kárpitozott bútorok kiporszívózása • Portörítés, tükrök és lámpák tisztítása • Mellékhelyiségek kitakarítása • Ruhák, ágyneműk és más háztartási textíliák mosása, vasalása és javítása • Élelmiszerek beszerzése • Ételek elkészítése, felszolgálása 	<p><u>Kiemelt kompetenciák:</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p>Mások megértése</p> <p>Alaposság</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek ✚ Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció ✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtési és kapcsolattartási készség ✚ Kommunikációs készségek, konfliktuskezelés 	<p><u>Kizáró tényezők:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás, beszéd, hallás funkció súlyos károsodása <p><u>Korlátozó tényezők:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás, beszéd, hallás funkció mérsékelt károsodása

Parkoló őr

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: parkoló ellenőr, parkoló felügyelő

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés nem szükséges

Főbb feladatok a parkoló őr foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	A parkoló őr és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Az adott területre vonatkozó fizetési szabályok, határidők egyeztetése és ellenőrzése • A parkolás szabályosságának ellenőrzése • A parkoló gépjárművek ellenőrzése • A parkolást igazoló okmányok ellenőrzése • A parkoló jegyek időadatainak leolvasása és rögzítése • Videofelvétel, kép készítése a szabálytalanul parkoló járművekről • Az ügyfél tájékoztatása • Bizonylatok kezelése • Pénzbedobós parkoló automaták kiürítése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák:</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Érzékszervi: ép érzékszervi és motorikus képességek ✚ Általános mentális képességek: figyelemkoncentráció ✚ Szociabilitás, kapcsolatteremtési és kapcsolattartási készség ✚ Kommunikációs készségek, konfliktuskezelés 	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás, beszéd, hallás funkciók súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás, hallás, beszéd funkciók mérsékelt károsodása

Egyéb, máshova nem sorolható egyszerű szolgáltatási és szállítási foglalkozású

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: illemhelykezelő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés nem szükséges.

Főbb feladatok az egyéb, máshova nem sorolható egyszerű szolgáltatási és szállítási foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Az egyéb, máshova nem sorolható egyszerű szolgáltatási és szállítási foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Az illemhely kezelésével, takarításával járó feladatok elvégzése • Fertőtlenítés • Takarítószerek használata • Eszközök beszerzése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák:</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>🚧 Érzékszervi: ép érzékszervi és motorikus képességek</p> <p>🚧 Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció</p> <p>🚧 Konfliktuskezelés képessége</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás, beszéd, hallás funkciók súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás, hallás, beszéd funkciók mérsékelt károsodása

Egyszerű ipari foglalkozású

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: csatorna kezelő.

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés nem szükséges.

Főbb feladatok az egyszerű ipari foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Az egyszerű ipari foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Kézi anyagmozgatás, rakodás, a munkaterületek tisztítása • A kapott egyszerűbb feladatok, utasítások végrehajtása • Balesetvédelmi, egészségvédelmi, munkaügyi előírások betartása; • a rábízott egyszerűbb készülékek kiszolgálása, gépek, berendezések és szerszámok tisztítása; • Bányászati gépek karbantartása, tisztítása, utak és szállítópályák tisztítása. 	<p><u>Kiemelt kompetenciák:</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép látás és motorikus képességek</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció</p>	<p><u>Kizáró tényezők:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás, beszéd, hallás funkciók súlyos károsodása <p><u>Korlátozó tényezők:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás, hallás, beszéd funkciók mérsékelt károsodása

Egyszerű mezőgazdasági foglalkozású

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: csordás, gulyás, pásztor, mezőgazdasági munkás

A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés nem szükséges

Főbb feladatok az egyszerű mezőgazdasági foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Az egyszerű mezőgazdasági foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Állatok őrzése • A megbízó útmutatásai szerint a haszonnövények kapálása, gyomlálása, permetezése, kötözése • Termékek kézi betakarítása, pl. kukoricatörés, gyümölcs- és zöldségszedés • Az állattenyésztő telepek környezetének tisztán tartása, általános tanyatarakítás végzése • Istállók, termények, földek őrzése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák:</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>✚ Érzékszervi: ép érzékszervi és motorikus képességek</p> <p>✚ Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látás funkciók súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látás funkció mérsékelt károsodása ▪ Beszéd, hallás funkciók súlyos károsodása

Egyszerű erdészeti, vadászati, halászati foglalkozású

A végzettséggel betölthető néhány munkakör: gombaszedő, erdei termék gyártó.
A tevékenységhez szükséges képzettség: szakképesítés nem szükséges.

Főbb feladatok az egyszerű erdészeti, vadászati, halászati foglalkozásokban	Személyes kompetenciák, készségek, képességek	Az egyszerű erdészeti, vadászati, halászati foglalkozások és a megváltozott munkaképesség összefüggései
<ul style="list-style-type: none"> • Erdősítésben és erdőfelújításban kézi talaj-előkészítés, gyomtalanítás, bozótirtás • Erdőtelepítések ápolása, gondozása • Faanyag mozgatása, rakodása, közreműködés a vadtenyésztési munkákban • Vadgazdálkodási eszközök készítése; • Halak gondozása, etetése, lehalászása, szállítása • Egyszerű gépek kezelése 	<p><u>Kiemelt kompetenciák:</u></p> <p>Teljesítményorientáció</p> <p>Minőségre, pontosságra és szabályszerűségekre törekvés</p> <p><u>Kiemelt készségek, képességek</u></p> <p>🚦 Érzékszervi: ép érzékszervi és motorikus képességek</p> <p>🚦 Általános mentális képességek: figyelem-koncentráció</p>	<p>Kizáró tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók súlyos károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák súlyos károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók. súlyos károsodása ▪ Látásfunkció súlyos károsodása <p>Korlátozó tényezők:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Általános és specifikus mentális funkciók mérsékelt károsodása ▪ Idegrendszeri struktúrák mérsékelt károsodása ▪ Mobilitás, mozgásfunkciók mérsékelt károsodása ▪ Látásfunkció mérsékelt károsodása

**3. A kompetencia alapú munkaközvetítéshez használható
kompetencia jegyzék/tükör**

A kompetencia fogalmának többféle értelmezése létezik az általános, hétköznapi meghatározástól a tudományos érvényű kutatásokra épülő meghatározásokig.

A kompetencia, mely hatáskör, illetékesség, hozzáértés, alkalmasság, valamire való képességet takar, az ismeretek képességek és az attitűdök egysége.

Gyakorlati kézikönyvünkben a kompetencia fogalmát elsősorban egy adott szakterület, szakma, munkakör képviselőjének hozzáértésére, alkalmasságára vonatkozóan használjuk.

A fogalom fontosságát jelzi, hogy hazai értelmezése jogszabályi keretben került rögzítésre.

A 2001. évi CI. törvény a felnőttképzésről (29 § 10.) meghatározása szerint „Kompetencia: a felnőttképzésben részt vett személy ismereteinek, készségeinek, képességeinek, magatartási, viselkedési jegyinek összessége, amely által a személy képes lesz egy meghatározott feladat eredményes teljesítésére.)

A munkaerő sikeres kiválasztása, a megfelelő munkába helyezés tekintetében a kompetencia fogalma egy adott feladathoz (munkakörhöz, tevékenységekhez) szükséges ismeretek, ezek alkalmazásához nélkülözhetetlen „működő” készségek, jártasságok és képességek, valamint viselkedési és magatartási normák együttesét jelenti.

A kompetenciák lehetnek:

- 1. általános kompetenciák**, melyeket a képző intézmények alakítanak ki,
- 2. funkcionális kompetenciák**, melyeknek az elemei a munkahelyeken fejlődnek ki és a különböző szakmai tudást foglalják magukban
- 3. kulcskompetenciák**, melyek a munkaszervezetben alakulnak ki, és azokat a tudásbeli és személyiségbeli jellemzőket jelentik, amelyek egy adott szervezet céljainak megvalósítását biztosítják.

Az egyes munkaköröket, feladatcsoportokat ellátók alkalmasságának megítéléséhez a kompetenciák pontos megfogalmazása biztosítja az alapot. a kompetencia tükör/térkép azokat a kompetenciákat foglalja magában, amelyek egy-egy munka hatékony elvégzéséhez szükségesek. A megfelelő munkaerő kiválasztását nagyban elősegítheti, ha minden munkakörre, feladatra vonatkozóan készül kompetencia jegyzék (Dr. Poór Ferenc, 2011.)

Egy-egy potenciális munkáltató kompetencia jegyzékének megismerése fontos információ lehet a foglalkozási rehabilitációs szakemberek számára. További segítséget jelentene, ha bizonyos munkakörökre vonatkozóan az egyes kompetencia jegyzékek/tükrök magukban foglalják a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának speciális szükségleteivel együtt a munkakör elláthatóságát is.

Kompetencia Szótár

A „teljesítmény és cselekvés” kompetenciái

Elsősorban a feladat végrehajtásának motívumai tartoznak ide, de magában foglalja a befolyásolás, vezetés viselkedésformáit is.

1. Teljesítményorientáció (ACH)

Az egyén igyekszik a legjobbat nyújtani, verseng, igyekszik az standard-tól jobban teljesíteni (standard lehet saját korábbi teljesítménye; objektív adatok; mások teljesítménye).

Ide tartozik:

- Célvezérelt
- Eredményességre törekvés
- Minőséggel törődik
- Tökéletességre koncentrálnak
- Vállalkozó
- Erőforrások kihasználásának optimalizálása

2. Minőségre, pontosságra és szabályszerűségre törekvés (CO)

A környezet bizonytalanságának csökkentésére irányuló késztetések tartoznak ide:

- Monitorozás (Mások munkáját; információkat, folyamatokat)
- Pontosságra való odafigyelés
- Bizonytalanság csökkentésének igénye
- Szabályok betartása

3. Kezdeményezés (INT)

Cselekvés preferálása, arra való hajlam. Az egyén nem csak annyit tesz meg, amennyit a munka elvár tőle, hanem a teljesítmény javítása és a problémák elkerülése, illetve új lehetőségek kialakítása érdekében többet. Gyakran jelenik meg olyan formában, mint:

- Kitartó és nem hátrál meg, amikor akadályba ütközik;
- Teljesítménye jobb, mint amit a munka megkövetel;
- Képes olyan lehetőségeket vagy problémákat észrevenni és megoldani, amiket mások észre sem vesznek;

- Önállóan dolgozik;
- Határozottság;
- Előre gondolkodik;
- Él a lehetőségekkel.

4. Információkeresés (INFO)

Kíváncsiság, annak igénye, hogy minél többet tudjon különböző területekről és az emberekről. Magába foglalja az információ megszerzése érdekében tett erőfeszítéseket is.

Ide tartozik:

- Probléma meghatározása, definiálása
- Ügyfélre érzékeny
- Alapos, felszín mögé néz

A „támogatás és mások segítése kompetenciái

Érdekli mások igénye; ráhangolódik a másik problémájára; érdeklődő és igényli mások társaságát. E mögött a Hatalom és a Hatékonyság igénye áll.

1. Mások megértése (IU)

Mások megértésének szándékát öleli fel. A másik által ki nem mondott vagy csak részben kifejezett gondolatok, érzések és problémák meghallgatása és megértése. Itt a másik jelenthet egy személyt, de egy csoportot is. Gyakran nyilvánul meg pl.:

- Másik hangulatának, érzéseinek észlelése
- Másik meghallgatásából és megfigyeléséből nyert információkat a másik viselkedésének bejósolásához használja fel.
- Másik attitűdjeinek, érdeklődésének, igényeinek és terveinek megértése

Ide tartozik:

- Empátia
- Meghallgatás képessége
- Másokra való érzékenység
- Másik érzésének tudatosítása

2. *Ügyfélorientáció (CSO)*

Segítségnyújtás, ill. szívességtétel igénye, ha arra a másoknak szüksége van. Ezért magában foglalja másik igényének feltárására való törekvést és erőfeszítést is.

Lényege: a másik igényének megértésére törekszik, ill. azok megoldására.

Ide tartozik:

- Segítségadás és szívességtétel
- Az ügyfél igényeire fókuszál
- Partnere az ügyfélnek
- Ügyfél megnyugtatására/kielégítésére törekszik

A „befolyásolás” kompetenciái

Egyén azon jellegzetessége, hajlama, hogy hasson másokra, ami mögött a hatalom igénye áll.

1. *Befolyásolás (IMP)*

Egyén azon szándéka, hogy meggyőzzön, befolyásoljon, hatással legyen másokra saját napirendjének megvalósítása érdekében. Gyakran nyilvánul meg pl.:

- Anticipálja befolyásának hatását, ill. a róla kialakult képet;
- Eredményekre, adatokra, grafikákra alapoz;
- Konkrét példákat használ, demonstrál;
- Csoportot vezet, amihez a csoportfolyamatok sajátosságait használja fel.

2. *Szervezeti tudatosság (OA)*

Annak a képessége, hogy az egyén megérti egy szervezet helyét más szervezetek körében, illetve a világban. Annak a képességét is magában foglalja, hogy felismerje, ki a szervezet döntéshozója, kik azok, akik a döntést befolyásolhatják; képes előre megmondani azt, hogy egy új esemény milyen szervezeten belüli változást fog előidézni. Ez a dimenzió parallel a Mások megértése dimenzióval, csak ennek nem az ember a tárgya, hanem a szervezet.

Ide tartozik:

- Megérti a szervezet informális struktúráját és szabályait (mit tehet egy adott helyzetben és mit nem)

3. *Kapcsolatépítés (RB)*

Barátságos, jó kapcsolat létrehozása vagy ápolása azokkal az emberekkel, akik érintettek a munkával kapcsolatos célok elérésében. Ezek a célok általában explicitek, de néha implicitek. A kapcsolatépítés mindig munkahelyi céllal függ össze.

Megnyilvánulási formái pl.:

- Könnyen épít ki szoros kapcsolatokat. A csoport létrehozása érdekében megosztja információit a többiekkel.
- Olyan emberekkel köt barátságot, akik bármikor fontos információval láthatják el.

Vezetői kompetenciák

A Vezetési kompetenciák alapját a másokra gyakorolt hatás adja. Ez a hatni akarás - amely megjelenhet mások fejlesztésében, vezetésében, csapatmunka fejlesztésében vagy kooperációban - általában nagyon fontos a menedzsereknél.

1. Mások fejlesztése (DEV)

Másik tanításának, nevelésének szándéka. A fejleszteni kívánt egyén tréningbe való benevezése nem tartozik ide. Ha csak hatni akar a másokra, de a fejlesztés, tanítás szándéka nélkül, akkor ez inkább irányítás vagy befolyásolás.

Kifejeződhet pl.:

- Hisz abban, hogy a másik akar és tud fejlődni.
- Visszajelzéseivel nem a személyt minősíti, hanem csak a viselkedését vagy a teljesítményét; kifejezi azon reményét, hogy az illető a jövőben jobban fog teljesíteni ill. tanácsokat ad a fejlődéssel kapcsolatban.

2. Irányítás (DIR)

Az egyén azon szándéka, hogy rávegye a többieket kéréseinek megtételére. Magában foglalja a „rnegmondom nekik, mit tegyenek” viselkedést.

Ide tartozik:

- Határozottság
- Hatalom érvényesítése
- Agresszív viselkedés
- Mások kontrollálása és fegyelmezése

3. Csapatmunka és együttműködés (TW)

Az egyén azon szándéka, hogy másokkal együttműködjön, ahelyett, hogy versengene. A csapat „kerete” formális, tagjai a probléma vagy feladat megoldása érdekében team-ben dolgoznak. Olyan egyén esetében is beszélhetünk erről a szándékról, aki hivatalosan a csapat vezetője, de gyakorlatban inkább facilitátor vagy tanácsadó.

Ide tartozik:

- Csoport menedzselése
- Mások motiválása
- Konfliktusmegoldás
- Információk megosztása másokkal

4. Csapatvezetés (TL)

Annak szándéka, hogy mint a csapat vezetője, ő határozza meg a szabályokat. Ez gyakori olyan embereknél, akik hivatalosan is vezetők.

Megjelenési formái:

- Hatalom gyakorlása
- Felelősségvállalás
- Előrelátás
- Csoport szervezése és motiválása
- Csoportcél meghatározása
- Csoporttagok informálása

Kognitív kompetenciák

Minden olyan viselkedés, szándék tartozik ide, ami a munkával kapcsolatos szituációk, feladatok és problémák megértésére irányul.

1. Analitikus gondolkodás (AT)

Az adott szituációt úgy érti meg, hogy szétszedi részeire vagy lépésről-lépésre elemzi ki. Magában foglalja annak képességét, hogy a problémát szisztematikusan oldja meg; szisztematikusan összeveti annak különböző részeit; képes az oksági kapcsolatot megállapítani egyes részek között.

Megjelenési formái:

- Komplex feladatot kezelhető részeire szed szét.
- Felismeri az események háttérében meghúzódó okokat.
- Előre gondolkodik legalább egy lépéssel.
- Probléma elemzése

2. Fogalmi gondolkodás (CT)

A problémát vagy szituációt úgy érti meg, hogy egyes részeit összeilleszti, egységbe szervezi. Ehhez először azonosítania kell a fontos összetevőket, majd ezek összeillesztéséhez a kreativitást vagy az induktív logikát használja fel.

Megjelenési formái:

- „Hozzávetőleges számítások”, józan ész és a múltbeli tapasztalatok segítségével azonosítja a problémát vagy a helyzetet.
- Kritikusan szemléli a jelen helyzetet.
- Információk közti fontos kapcsolatokat képes megragadni.
- Probléma definiálása.
- Intuíció.

3. Szaktudás (EXP)

Egyrészt a szakmai ismeretek magas szintű egységét foglalja magába, másrészt fejlesztésének, használatának és másokkal való megosztásának igényét is.

Ez megjelenhet:

- Saját képességeinek és ismeretinek szinten tartásában;
- Felajánlja segítségét másoknak a probléma megoldásához;
- Munkával kapcsolatos új ismeretekre tesz szert.

Személyes hatékonyság kompetenciái

Ez a dimenzió inkább személyiségvonásokat ölel fel, mint szándékokat. Ezek a kompetenciák befolyásolják az egyén teljesítményét olyan helyzetekben, amikor nehézségekkel találkozik. Az Ön-kontroll segít az egyéni teljesítmény fenntartásában stresszes helyzetekben; az Önbizalom lehetővé teszi az egyén számára teljesítményének fenntartását pl. elkeserítő körülmények közepette; a Rugalmasság segít az egyénnek abban, hogy alkalmazkodjon váratlan körülményekhez.

1. Önkontroll (SCT)

Lehetővé teszi az egyén számára érzelmeinek, ill. negatív cselekedeteinek kontrollálását, amikor mások ellenszenvével találkozik, vagy stressz alatt dolgozik.

Megjelenhet:

- Nem indulatos
- Megőrzi nyugalma stresszes helyzetben
- Kitartás

- Nehezen ingerelhető (nehezen idegesíthető)
- Másokat megnyugtat
- Kezeli tudja felbukkanó negatív érzelmeit, pl. agressziót

2. Önbizalom (SCF)

Egyén hisz abban, hogy képességeivel eleget tud tenni a feladatoknak. Magába foglalja az egyén azon képességeit, hogy képes váratlan helyzetekben is döntést hozni, illetve képes konstruktívan kezelni a felmerülő akadályokat.

Megjelenhet:

- Képes cselekedni és döntést hozni mások véleménye ellenére is;
- Kifejezi meggyőződését ítéleteiben, döntéseiben;
- Konfliktusban kitart saját álláspontja mellett;
- Felelősséget vállal hibáiért, mulasztásaiért;
- Tanul hibáiból, elemzi saját viselkedését és levonja belőle a tanulságot.

3. Rugalmasság (FLX)

Annak a képessége, hogy különböző helyzetekhez vagy egyénekhez alkalmazkodjon, és ezáltal hatékonyan dolgozzon. Képes arra, hogy megértse és tisztán lássa a különböző nézőpontokat és gyorsan alkalmazkodjon a megváltozott feltételekhez.

Megjelenési formái:

- Felismeri és megérti a különböző nézőpontokat;
- Könnyen alkalmazkodik a változásokhoz;
- Rugalmasan használja a szabályokat;
- Képes megváltoztatni viselkedését, ha a helyzet azt kívánja.

4. Szervezet iránti elköteleződés (OC)

Az egyén azon képessége és hajlandósága, hogy viselkedését a szervezet igényeihez, céljaihoz igazítsa. Ez a kompetencia gyakran vezetők körében jelenik meg.

Megjelenhet:

- Hajlandó segíteni kollegáinak a feladat végrehajtásában;
- Saját viselkedését a szervezet igényeihez igazítja;
- Erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy a szervezet normáinak megfelelően cselekedjen;

- A szervezeti igényeket előbbre helyezi a személyes érdekeknél.

Egyéb személyiségvonás és kompetencia

- 1. Munka szeretete** - Az egyén élvezettel végzi munkáját.
- 2. Önismeret** - Ismeri saját erősségeit és gyengéit, és a hatékony munkavégzéshez igyekszik gyengéit kompenzálni.
- 3 Szociális érdeklődés** - Őszintén érdeklődik az emberek iránt és élvezzi társaságukat.
- 4. Írásbeli képességek** - Jól tud írni.
- 5. Éleslátás** - Képes új dolgokat kitalálni.
- 6. Nem fél a visszautasítástól** - Nem okoz számára gondot, ha mások nem szeretik.
- 7. Alaposság** - Nagy figyelmet szentel a részletekre.

(Spencer&Spencer, 1993., in: Szelestey, 2011.)

4. A környezeti tényezők szerepe a különböző fogyatékkal, egészségkárosodással, rokkantsággal bíró álláskeresők esetében

Az ember és munkakörnyezete kölcsönhatásának tanulmányozásával az ergonómia tudománya foglalkozik. Az e tudománnyal foglalkozó szakemberek munkakörnyezeten a fizikai környezeten kívül a munkaszervezetet, a munkamódszert, a munkaeszközt és a munka során használt anyagokat is értik. A felsorolt tényezők párhuzamba állíthatók a munkavégző ember képességeivel, lehetőségeivel és korlátaival.

Így az ergonómia kettős célt szolgál:

1. Tervezés: a munkavégzés során használt berendezések, rendszerek, eszközök megtervezése
2. Alkalmazás: a hatékony, biztonságos, kényelmes tevékenység feltételeinek biztosítása

„Az ergonómiai szempontú munkahely- és munkakörnyezet kialakítás, az emberi erőforrás hatékony felhasználásával egyidejűleg, biztosítja az egészséges, komfortos munkavégzés feltételeit és a jó közérzetet.” (Klein, 2011.)

Az ergonómiai feltételek elhanyagolása esetén a teljesség igénye nélkül az alábbi tényezők jelentkezhetnek az egyes munkakörökben:

- kisebb teljesítmény
- fizikai és pszichés egészségkárosodás
- hibázások, balesetek
- alacsonyabb munkaminőség.

A munkakörnyezettel összefüggő vizsgálatok egyértelműen bizonyítják a munkakörnyezet hatását a termelékenységre, a balesetezésekre, így az ergonómiai vizsgálatok eredményei elősegíthetik a fizikai és pszichés egészségkárosodás megelőzését, csökkentését, valamint a megváltozott munkaképességű munkavállalók esetében a munkakörnyezet (át)alakítása során növelhetik a hatékony munkavégzés esélyét.

Ergonómia történet

Az ergonómia, mint tudomány a II. világháború után a haditechnika területéről átkerült az ipar, a közlekedés és a távközlés területére („fogantyúk és skálák ergonómiája”).

A 60-as évek látványos kitörésével kibővült az ergonómia szerepe: a nagyvállalatok sorra ismerték fel az e tudományban rejlő gazdasági előnyöket, az ember – gép - környezet optimális rendszerét.

A 70-es években az ergonómia tudománya ismét bővült: a munka világán kívül, a termék-ergonómia is nagy jelentőséggel bírt.

A 80-as években a hangsúly a biztonságra terelődött, s elindult a számítógép térhódítása az ergonómia területén is.

Napjainkban a fejlődési trendek egyik irányvonala az ergonómiai kutatásokban rejlik. A biztonsági és környezetvédelmi szempontok fokozottabb érvényesítése a termelési folyamatok, a munkahelyek és termékek tervezése és kialakítása során. Előtérbe kerül a speciális és rétegigények fokozottabb figyelembe vétele és érvényesítése.

E két utóbbi cél mindenképpen kedvező a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatására nézve. Az ergonómiai tervezés azon irányú törekvése, hogy egy adott felhasználó / fogyasztó/ kliens réteg vagy csoport speciális igényeire irányul, háttérbe szorítja a korábbi átlagközpontú megközelítést.

A biztonsági és környezetvédelmi szempontok érvényesülésével a preventív megközelítés (a dolgozók testi épségének és egészségének védelme) mellett a biztonsági kultúra fejlesztése is szerepet kap. Így jelentős az emberi tényezők szerepének vizsgálata.

Az eredmények között szerepelnek az érzékszervi fogyatékkal élők számára fejlesztett kommunikációs eszközök, számítógépes szoftverek, vagy a mozgásukban korlátozott munkavállalók számára kialakított irodai eszközök és bútorok.

A munkavállaló és munkakörnyezete

Az ember és munkakörnyezetének vizsgálata jelenti az ergonómiai kutatások célját. Milyen összetevők elemzési szempontok jelennek meg a munkakörnyezet vizsgálata során?

Köztudott, hogy az ember munkavégzését, teljesítményét, de hangulatát, a munkához való hozzáállását nagymértékben befolyásolja a munkakörnyezete.

- A klímaviszonyok (páratartalom, levegő nyomása, sugárzás, hőmérséklet) jelentősen hozzájárulnak a munkavállaló fiziológiai és pszichés állapotához: a hideg vagy meleg kellemetlenségeket okoz, a páratartalom jelentősen kihat a légzőszervi megbetegedésben szenvedők állapotára.
- A zaj, a vibráció idegesítő a munkavégzésre, zavarja a tárgyalást, beszélgetést, elmélyült munkavégzést. Az akusztikai szempontok figyelembe vétele, a megelőző vizsgálatok, ma már elengedhetetlenek egy-egy munkahely tervezésénél a zajártalom csökkentése céljából.
- A vizuális környezet vizsgálata során a mesterséges megvilágítás körülményeit, lehetőségeit elemzik, azokban az esetekben, ahol a munkavégzés során a természetes megvilágítás nem megoldható.
- A színek szerepe is fontos tényező az ergonómiai vizsgálatok során : a színek érzelmekre gyakorolt hatása meghatározhatja a munkavégzés minőségét, a piros szín pl. az erős érzelmeket hozhatja felszínre (harag), míg a fehér és a szürke szín a depresszív hangulatot erősítheti. A szürke fal pl. nyomasztólag hat az irodában.
- A légszennyeződés, por elsősorban az allergiás megbetegedéseket hozza felszínre, valamint a légzőszervrendszert károsítja.
- A meteorológiai tényezőknek a balesetre, teljesítményre gyakorolt hatása ismert.

A munkakörök elemzése során nagyon fontos figyelembe venni a munkakörnyezeti tényezőket. Emellett munkavégzés további jellemzőit, a munkakörülményeket, melyek a megváltozott munkaképességű munkavállalók esetében különösen nagy hangsúlyt kapnak.

Egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a foglalkoztatás során

A funkcióképesség, a fogyatékoság és az egészség nemzetközi osztályozása (FNO) meghatározása alapján környezeti tényezők alatt azokat a fizikai, társadalmi és attitűd jellegű környezet értik, amelyben az emberek léteznek és életüket irányítják.

A megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatása során az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítását az FNO szempontjai teszik komplexebbé.

A környezeti tényezőket mindig aszerint kell figyelembe venni, akinek a szempontjából leírják. (Egy-egy munkaeszköz, munkaterület kialakítása a megváltozott munkaképesség tekintetében lehet támogató, de akadályozó tényező is!)

Táblázatunkban az általában a munkaköri elemző profilok kialakításához használatos szempontrendszer mellett bemutatjuk az FNO (A funkcióképesség, fogyatékoság és egészség nemzetközi osztályozása) környezeti tényezőinek összetevőit, a szolgáltatásszervezés kapcsolódó szempontjait. Ezzel szemléltetni kívánjuk, hogy egy-egy munkakörbe történő közvetítés esetében milyen elemzési szempontokat érdemes figyelembe venni. A megváltozott munkaképességű munkavállalók esetében pedig a vázolt összefüggésekkel arra kívánunk rámutatni, hogy milyen lehetőségek merülhetnek fel az egyes munkakörök betöltése során a különböző fogyatékoságok, egészségkárosodások esetében.

A szolgáltatásszervezéshez kapcsolódó részletes segédlet a mellékletben található.

Munkafeltételek, munkakörnyezeti tényezők elemzési szempontjai	Összefüggések a megváltozott munkaképességgel
<p>Megvilágítás</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nappali és esti megvilágítás különbsége • Természetes és mesterséges fény • Károsító hatások 	<p>Jelentős tényező lehet pl.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. a precizitást, koncentrált figyelmet, a látást erőteljesen igénybevevő munkaköröknél (pl. számítógépes munkavégzés) 2. a szabadban végzett munkák során (sötétség, világosság szerepe) 3. a többműszakos munkarendben 4. speciális tényező az érzékszervi fogyatékkal (hallás csökkenése) élők esetében, hogy a szájról olvasás feltételei adottak legyenek
<p>Színek, színdinamika</p> <ul style="list-style-type: none"> • A színek, érzelmekre gyakorolt hatásának vizsgálata. 	<p>Jelentős tényező lehet pl.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pszichés instabilitás során, érzelmi problémák esetében 2. pszichiátriai betegségekben 3. irodák, iskolák, kórházak, gyárépületek, csarnokok tervezése során

<p>Zaj, vibráció</p> <ul style="list-style-type: none"> • Károsító, zavaró hatás kivédése. • Zajsztint mérések fontossága. 	<p>Jelentős tényező lehet pl.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. üzemekben, gépek mellett dolgozók esetében (hallásvizsgálatok meghatározott időszakonként) 2. közlekedésben dolgozók, építőiparban dolgozók esetében is előtérbe kerülnek ezek a munkakörnyezeti tényezők 3. fontos figyelembe venni a különböző kiegészítővel (elektromos kasza, takarítógépek) dolgozó munkavállalók munkavégzése során
<p>Klíma viszonyok</p> <p>Mérések:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hőmérséklet • páratartalom • légszennyezettség • évszakok hatása, • légnyomás • sugárzás 	<p>Jelentős tényező lehet pl.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. a mezőgazdasági területen dolgozók esetében 2. építőipari munkavállalóknál 3. a nagy csarnokokban (szerelőcsarnokok), vegyi üzemekben munkát vállalóknál 4. szív-és érrendszeri problémákkal küszködők különösen érzékenyek ezekre a tényezőkre 5. allergiás megbetegedésnél is kiemelt tényező lehet a munkavállalás során
<p>Meteorológiai tényezők</p> <ul style="list-style-type: none"> • a frontok hatásának vizsgálata, előrejelzések figyelembe vétele • időjárás 	<p>Jelentős tényező lehet pl.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. a szabadban dolgozók esetében 2. front-érzékeny munkavállalóknál
<p>Kémiai anyagok</p> <ul style="list-style-type: none"> • kémiai anyagok, veszélyes, mérgező anyagok vizsgálata 	<p>Jelentős tényező lehet pl. a :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vegyi üzemekben dolgozóknál 2. Mezőgazdasági területen dolgozók esetében 3. Laboratóriumok munkatársainál 4. Gyógyszergyárak dolgozóinál 5. Műanyagok gyártásában résztvevők esetében 6. Kutatói munkakörökben 7. Betegségek szempontjából: allergia, bőrbetegségek

<p>Nehéz terep, földrajzi viszonyok</p> <ul style="list-style-type: none"> • Terep, munkatér vizsgálata, földrajzi viszonyok vizsgálata 	<p>Jelentős tényező lehet pl. a :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mezőgazdasági, erdőgazdálkodási területen 2. Hajózás, vízhez kötött munkakörök esetében 3. Bányászat, földtani munkák esetében
<p>Munkahely, munkatér</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ülő, álló, bútorok, • Közlekedés a munkavégzés során 	<p>Jelentős tényező lehet pl. a :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. a mozgásszervet érintő megbetegedésekben 2. mozgáskorlátozottság esetében 3. egyes pszichiátriai betegségekben 4. pszichés problémák megléte során 5. irodai és gyári, üzemi munkakörök esetében egyaránt fontos tényező
<p>Munkavégzés időbeli jellemzői</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teljes-, részmunkaidő • időszakos, beosztás, • műszakrend, • túlmunka, • szabadság, munkaidő struktúrája, • pihenőidő, • ügyelet, készenlét 	<p>A megváltozott munkaképességűek esetében minden elemzési szempont nagy jelentőséggel bír, mivel az egészségi állapot függvényében kiemelt szempont a munkavégzés időbeli jellemzőinek figyelembe vétele, valamint a teljesítményalapú bérezés háttérbe szorítása.</p>
<p>Fizikai terhelés</p> <p>Izommunka alapján történő besorolás:</p> <ul style="list-style-type: none"> • könnyű, • közepesen nehéz, • nehéz <p>(párhuzamosan az időbeli viszonyok figyelembe vételével)</p>	<p>Jelentős tényező lehet pl. a :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. szív és érrendszeri megbetegedéseknél, 2. mozgásszervi károsodásoknál, bénulások esetében 3. műtétek után 4. gyenge erőnlét esetében
<p>Pszichés terhelés</p> <ul style="list-style-type: none"> • Figyelemkoncentráció, monotónia • Stressz tűrése • Konfliktusok kezelése • Döntéskényszer 	<p>Jelentős tényező lehet pl. a :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pszichés problémák esetében 2. Agykárosodások során 3. Képernyős munkaköröknél elsődleges szempont 4. Precizitást, figyelmet igénylő területen

<ul style="list-style-type: none"> • Teljesítmény kényszer • Túlmunka • Státusz • Szerepkonfliktus • Felelősség • Kompetencia korlát 	<p>elsődleges szempont</p> <p>5. Vezetői munkakörökben, kiemelt felelősséget igénylő tevékenységekben különösen jelentős elemzési szempont a pszichés terhelés vizsgálata</p> <p>6. pszichológusok szerepének jelentősége a vizsgálatok során</p>
<p>Szociális helyiségek állapota</p> <ul style="list-style-type: none"> • Étkezés lehetősége • Öltöző, • mosdó a munkahelyen 	<p>Jelentős tényező lehet minden egészségkárosodás során, a megfelelő állapotú szociális helyiségek elősegítik a hatékonyabb munkavégzést, a dolgozók komfortérzésének javítását.</p>
<p>Balesetek lehetőségének vizsgálata, felmérése</p>	<p>Jelentős tényező lehet minden egészségkárosodás esetében, prevenciójában.</p> <p>A veszélyforrások jelzése különösen kiemelt tényező a szolgáltatásszervezés során (pl. menekülési útvonal, a vészjelző színe, elérhetősége, nagysága).</p>
<p>Prevenció</p> <p>Biztonsági berendezések megléte</p>	<p>Jelentős tényező lehet minden egészségkárosodás esetében, prevenciójában.</p>
<p>Üzem-egészségügy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szakrendelések, rekreációs lehetőségek 	<p>Jelentős tényező lehet minden egészségkárosodás esetében, prevenciójában. A rekreációs lehetőségek megléte a hatékonyságot, a munkahelyi légkört segítheti elő.</p>
<p>Különleges munkaköri sajátosságok</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kapcsolatok, elszigetelődés, regenerálódás vizsgálata. 	<p>Jelentős tényező lehet pl. a:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pszichés problémák esetében 2. pszichiátriai betegségek során 3. humán területeken

Környezeti tényezők és elemzési szempontok az FNO szerint

<p>Termékek és technológiák</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ide sorolható bármilyen termék, eszköz, készülék vagy technológia, amelyet átalakítottak vagy speciálisan arra terveztek, hogy javítsa egy-egy fogyatékossgal élő személy funkcióképességét, ilyen termékek lehetnek pl. a különböző számítógépes eszközök és szoftverek, irodai bútorok, eszközök (pl. nagyító használata a munkavégzés során), beltéri és kültéri helyváltoztatás eszközei. 2. Középletek kiszolgálóhelyiségek tervezése mellett a munkahelyek kialakítása, átalakítása lényeges tényező a munkavégzés során a megváltozott munkaképességűek esetében (pl. üzemsrészek, irodák tervezése, átalakítása) 3. A munkába járás elősegítéséhez használt eszközök, járművek tervezése, átalakítása, kialakítása is jelentősen növelheti a megváltozott munkaképességű személy munkaerő-piaci esélyeit.
<p>Természetes környezet és emberi beavatkozással létrehozott változások a környezetben</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. A meteorológiai jellegzetességek és események, pl. az időjárás, ill. a hőmérséklet, páratartalom, légköri nyomás, csapadék, szél, az évszakok változásainak hatásaival, a fény, a zaj (hang), a levegőváltozások hatásaival a korábbi elemzési szempontok során foglalkoztunk. 2. Az FNO további tényezői közül a megváltozott munkaképességű munkavállalók munkába helyezésénél fontos szempont az ember által előidézett események és azok hatásainak vizsgálata.

	<p>3. További lényeges szempont az idő múlásával összefüggő változások (nappal, éjszaka, holdciklusok) és azok hatásai a megváltozott munkaképességű munkavállaló munkaképességére.</p>
Támaszok és kapcsolatok	<p>1. A fizikai és érzelmi támasznak a mennyiségét mutatja a tényező, melyet a megváltozott munkaképességű személy kap. A támaszok megléte, száma erősítheti a személy munkavállalási képességét is.</p>
<p>Attitűdök</p> <p>Szokások, gyakorlatok, ideológiák, értékek, normák, tényleges meggyőződések és a vallásos hitek megnyilvánuló következményei</p>	<p>1. A társadalmi attitűdök, normák, szabályozások jelentősen befolyásolhatják a megváltozott munkaképességű munkavállaló munkamotivációit.</p> <p>2. A megváltozott munkaképességű álláskereső munkavállalási attitűdjét a vele kapcsolatban álló személyek (család, barátok, segítők, oktatók stb.) alakíthatják, módosíthatják.</p>
Szolgáltatások, rendszerek és szabályozások	<p>A megváltozott munkaképességű személyek munkába helyezését és képzésbe történő jelentkezését az alábbi szolgáltatások, rendszerek és szabályozások befolyásolhatják leginkább:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szolgáltatások, rendszerek és szabályozások fogyasztói javak előállítására 2. Építészeti és építési szolgáltatások, rendszerek és szabályozások 3. Szabadtértervező szolgáltatások, rendszerek és szabályozások 4. Kommunikációs szolgáltatások, rendszerek és szabályozások 5. Szállítási szolgáltatások, rendszerek és szabályozások 6. Törvényhozási szolgáltatások, rendszerek és

	<p>szabályozások</p> <p>7. Egyesületi és szervezeti szolgáltatások, rendszerek és szabályozások</p> <p>8. Hírközlési szolgáltatások, rendszerek és szabályozások</p> <p>9. Szociális biztonsági szolgáltatások, rendszerek és szabályozások</p> <p>10. Általános szociális támogatási szolgáltatások, rendszerek és szabályozások</p> <p>11. Egészségügyi szolgáltatások, rendszerek és szabályozások</p> <p>12. Oktatási és képzési szolgáltatások, rendszerek és szabályozások</p> <p>13. Munka- és munkavállalási szolgáltatások, rendszerek és szabályozások</p>
--	--

A táblázat Nemeskéri Gyula – Fruttus Levente : Az emberi erőforrás fejlesztésének módszertana c. könyvében (2001.) ismertetett elemzési szempontok és az Egészségügyi Világszervezet: A funkcióképesség, fogyatékoság és egészség nemzetközi osztályozása (FNO; 2003.) alapján készült.

**5. A munkaügyi szervezetben dolgozó ügyintézők, tanácsadók feladatai
a személyes kompetenciák és a szakmai kívánalmak
összehangolása során**

1. A megváltozott munkaképességűek számára történő munkahely közvetítés speciális képzettséget igényel. A sikeres orvosi rehabilitáció és a képzés mellett a tényleges foglalkoztatás megvalósítása a legnehezebb feladatok közé tartozik. A rehabilitációs munkaügyi szakember kapcsolatot teremt a munkavállaló és a leendő munkahely között. Ebben a folyamatban fontos elem a munkáltató motiválása a fogyatékos személy foglalkoztatására, segítségnyújtás a munkahely körülményeinek az értékelésében és azok átalakításában, támogatás nyújtása a foglalkozással összefüggő dotációk, kompenzálást biztosító pénzeszközök megszerzéséhez.

Fontosnak tartjuk, hogy vállaljon ösztönző szerepet *A foglalkoztatást elősegítő vállalati politika* alapvető követelményeinek az érvényesülésében, mely követelmények a következők:

- ne legyen diszkriminatív a megváltozott munkaképességűekkel szemben;
- ismerje a fogyatékos egyén képességeit, korlátozottságait,
- törekedjen az ésszerű adaptációra;
- biztosítsa az eltérő munkaidőt, a rugalmas munkarendet;
- szervezze meg az átképzést, a más munkahelyen történő foglalkoztatást;
- biztosítsa a megváltozott munkaképességűek számára a szolgálati előrehaladás lehetőségét;
- a vállalatirányítás szerveiben a megváltozott munkaképességűek képviselője is legyen biztosított.

(Juhász F. szerk. 2004.)

2. Az egészségi állapot romlása, a munkaképesség csökkenése, ezáltal a munka elvesztésének lehetősége olyan frusztrált állapotot idézhet elő, amely kisebbségi érzésben, állásfoglalási bizonytalanságban, tanácstalanságban, félelemben, szorongásban nyilvánulhat meg, mely a képzettség és tudásbeli hiányosságok mellett motiválatlansággal is társulhat. Esetükben a motiválás iránya kettős: egyrészt kizökkenteni állapotából, másrészt megtalálni azokat a külső és belső ösztönzőket, amelyek segítségével növelhető a munka világába való visszatérés szándéka.

A motivációk, készségek, képességek felmérését – szakemberek bevonásával – a szakképzettséget nem igénylő foglalkozások esetében is fontosnak tartjuk, mivel az egyes munkakörök betöltése különböző személyes kompetenciák meglétéhez kötött.

3. A különböző fogyatékosági csoportokhoz tartozó munkavállalók számára akkor nyújtható megfelelő színvonalú szolgáltatás, ha a foglalkoztatási szakember olyan feltételek között dolgozik, ahol a szolgáltatás szervezése biztosítani tudja az egyenlő esélyű hozzáférést.

A szolgáltatásszervezésre vonatkozó információkat a kézikönyv 1. sz. melléklete tartalmazza

4. A meglévő szakmai ismeretek alkalmazásának megkönnyítésére, azok bővítésére állítottuk össze kézikönyvünket, melynek használatát az alábbi mellékletek is segítik:

- önismereti és önfejlesztő feladatlap a tanácsadó munkaköréhez kapcsolódóan (2. sz. melléklet)
- önismereti és önfejlesztő feladatlap a tanácsadó munkahelyével és munkakörnyezeti tényezőivel kapcsolatosan (3. sz. melléklet)
- útmutató a kézikönyv használatához (4. sz. melléklet)

5. Összetett feladataiból következően a foglalkozási rehabilitációval foglalkozó szakemberek pszichés terhelése magasabb az átlagos mértékűnél, számukra fontos lehet a szupervíziós lehetőség biztosítása egyéni vagy csoportos formában.
A szupervíziós lehetőségek mellett számos más tanácsadási forma (életvezetési, pszichológiai) és eset-feldolgozási lehetőség is kapcsolható munkájukhoz a munkahelyi (pszichés) egészségmegőrzés keretében.
6. A foglalkozási rehabilitációval foglalkozó szakemberek munkáját segíthetik a különböző továbbképzések, tapasztalatcserek. A munkaügyi szervezet az elmúlt években sokat tett azért, hogy az ügyintézők fejleszthessék szakmai ismeretüket e területen, valamint önismeretük is fejlődjön.

Bemutatjuk egy lehetséges szakmai továbbképzés vázlatát is. A munkaügyi szakemberek számára összeállított képzési tematika, mely a munkakörelemzésre és a kompetenciák megismerésére irányul, növelheti a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának esélyét (5. sz. melléklet).

Irodalomjegyzék

1. Antalovits Miklós: Ergonómia, in: Klein Sándor: Munkapszichológia SHL Hungary Kft, Budapest, 2001
2. Bakacsi – Bokor – Császár – Gelei – Kováts – Takács: Stratégiai emberi erőforrás menedzsment, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1999.
3. Farkas Ferenc – Karoliny Mártonné – Poór József: Személyzeti emberi erőforrás menedzsment, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1994.
4. Klein Sándor: Munkaelemzés, In: Klein Sándor: Munkapszichológia SHL Hungary Kft, Budapest, 2001
5. Munkácsy Ferenc: Pszichológusok és a személyzeti munka, Munkaügyi Szemle, 2000.május
6. Nemeskéri Gyula – Fruttus István Levente: Az emberi erőforrás fejlesztésének módszertana, Ergofit Kft, Budapest 2001
7. Szathmáriné dr. Balogh Mária: Személyügyi ABC, Budapest, 1999.
8. Szelestey Judit: Kompetencia modell kidolgozásának elméleti háttere, 2011
9. Poór Ferenc dr.: A kompetencia a munkaerő kiválasztásban és képzésben, HR Portál, 2011
10. Juhász Ferenc (szerk.): Irányelvek a funkcióképesség, a fogyatékoság és a megváltozott munkaképesség véleményezéséhez. Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium, Országos Egészségbiztosítási Pénztár, Medicina, Budapest, 2004.
11. Egészségügyi Világszervezet: A funkcióképesség, fogyatékoság és egészség nemzetközi osztályozása (FNO). Fordította: dr. Jancsó Ágnes, Országos Egészségbiztosítási Pénztár, 2003.
12. Kemény Ferenc (szerk.) Foglalkozási rehabilitáció. Szöveggyűjtemény szociális szervezők számára, Tankönyvkiadó, Budapest, 1989.

1. sz. melléklet

Kiemelés a

**„Segédlet a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez
Komplex akadálymentesítés”** című kiadványból
(Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány, 2009.)

SZOLGÁLTATÁSOK EGYENLŐ ESÉLYŰ HOZZÁFÉRÉSE

1. SZOLGÁLTATÁSSZERVEZÉS

1.1. ÜGYFÉLTÉRBE ELHELYEZETT SZÁMÍTÓGÉPEK

Amennyiben az adott intézményben az ügyfelek számára is elérhető valamilyen számítógépes szolgáltatás, akkor természetesen lehetővé kell tenni annak használatát a fogyatékos személyek, ügyfelek számára is. Elérhetővé kell tenni kerekesszékes, a sietek és nagyothallók számára el kell készíteni a fontosabb információkról a jelnyelvi változatot, valamint telepíteni kell rá a látássérült emberek számára használható képernyőnagyító és képernyő-olvasó programot. Az intézmény honlapjának akadálymentesítésével párhuzamosan ügyelni kell az ügyféltérben levő számítógépen elérhető egyéb szolgáltatások elérhetővé tételére is. Például, ha a számítógépen valamilyen formanyomtatvány kitöltését tehet elvégezni, akkor nem elég a képernyőolvasó program telepítése: szükséges lehet a kitöltést segítő szoftver átalakítása is. Néhány további szempont:

- lehetőleg 19"-os LCD monitort kell alkalmazni,
- zsinóros, kényelmes fejhallgató,
- hagyományos, esetleg nagygombos billentyűzet, kontrasztos billentyű-feliratozással, pl. fekete alapon fehér vagy sárga, esetleg zöld színű jelekkel,
- egér, esetleg érintő képernyő,
- az esetleges űrlapkitöltő programot egér nélkül is lehessen kezelni,
- Windows (Win 95/98/ME/NT/2000/XP/Vista) operációs rendszer esetén bekapcsolható állapotú "Kisegítő lehetőségek" (=„Accessibility”) program készlet.

1.2. ÜGYFÉLHÍVÓ RENDSZER

Amennyiben az intézmény ügyfélfelhívó rendszert működtet, annak önálló használatát biztosítani kell a fogyatékos személyek számára is. Az ügyfélszámot kiadó eszköz legyen elérhető kerekesszékes, illetve a látássérült emberek számára is. Elsősorban a látássérült emberek számára okoz problémát továbbá, ha a soron következő ügyfél számát csak kiírják. A jó megoldás: a soron következő szám felolvasása, a kiírással egyidejűleg.

A megértési nehézséggel élő személyek számára az eszköz használata ikonokkal segített legyen, vagy egy folyamatábra, illetve a megadott gombok funkciójának kijelzésével. Esetleg a sikeres használat érdekében jelezzék, hogy hol érhető el az a segítő személy, akihez segítségért lehet fordulni a problémával.

1.3. VESZÉLYFORRÁSOK JELZÉSE

A vészjelző berendezéseket el kell látni fényforrással, illetve fényjelzővel. A veszélyt a nemzetközileg elfogadott piros, vagy borostyánsárga (narancssárga) villogó fény jelezze. A fényjelzőket szemmagasságban, vagy a fölé kell elhelyezni minden forgalmas helyiségben. Fontos a mellékhelyiségek ellátása is ilyen fényjelző berendezéssel. Általában kétféle veszélyforrás létezik: statikus, helyi (a helyből, helyzetből adódó) és időszakos, véletlenszerű. Az első változat állandó, figyelmeztető jelzést, megelőzést igényel, a második változatnál mindenki által észlelhető és megérthető riasztásra és mentési, menekítési, menekülési utasításra van szükség.

A létesítendő figyelmeztető-megelőző és a vészhelyzet-jelző, riasztó utasító rendszereket szakszerűen kell kialakítani és beszerezni, ideértve a létesítmények „zárt” tereiből kifelé szoló segélyhívó rendszereket is. A „zárt” helyiségekben, például szobában, liftben, fürdőszobában, különálló, vagy nyilvános WC-ben, öltözőben, könyvtárban stb. olyan kombinált segélyhívó, vészjelző rendszert javasolt létesíteni, amely például bomba riadó vagy tűz esetén egyidejű hangjelzést, hangos-szöveges és olvasható szöveges, ill. jelképi (piktogramos) riasztást, valamint egyértelmű útmutatást ad a követendő magatartásról is.

A menekülési útvonalat és a fogyatékos személy által igénybe vehető segédeszközt, (biztonsági lift, lejtő, menekítő szék, stb.) ill. a külső segítség helyét, igénybevételenek módját tájékoztató táblákon és jelképekkel is ki kell jelölni!

A segélykérés, a riasztás és a menekülési utasítás mindenki számára észlelhető és érthető legyen!

1.4. SZOLGÁLTATÁSSZERVEZÉS LÁTÁSSÉRÜLTEK SZEMPONTJÁBÓL

Információs pultok

Az információs pultok jól láthatóan, lehetőleg a bejárattal szemben legyenek kialakítva. Nem szerencsés „üvegkalitkába” helyezni az információt nyújtó személyt. A pult mögött ülő személyek kerekesszékekben ülő emberek számára is láthatóak legyenek (alacsony pult vagy pultszakasz). A szolgáltatásban a human segítségnyújtás pl. biztonsági öök segítségével legyen elérhető, kaphasson a rászoruló személyes kísérőt tapintható térkép helyett.

Egyéni fogadótér

Sokszor a személyre szabott egyéni fogadótér teszi csak lehetővé a megfelelő szolgáltatást. A látássérült személyek szempontjából az ügyfélfelvétel rendszerekkel kapcsolatos nehézségek (ld. alább) kiküszöbölése csak a személyes fogadótér létesítésével lehetséges. A személyes fogadótér ne legyen átlátszó kívülről, de belülről a tágasságérzés biztosítása miatt (más felhasználókra is gondolni kell nem csak a látássérült személyre, akiknek a szempontjából ez lényeges lehet) célszerű a kitekintés lehetőségét biztosítani. Ez a megoldás azért is fontos, mert így nem olvashatja más várakozó például a siket ügyfelek jelbeszédét.

Ügyfélfelvétel rendszerek

A csak vizuális jelzést adó hívórendszerek nem alkalmasak a vak emberek hívására, de akusztikus rendszerrel kiegészítve már alkalmasak a hívásra. Az ügyintéző megtalálását azonban egy adott ügyféltérben önmagában a hívószám meghallása nem segíti. A szólított ügyfélnek azt is tudnia kéne, hogy az adott ablak, ügyintéző hol foglal helyet a térben, és hogyan lehet oda eljutni.

Az érintő képernyők nem alkalmasak a vak emberek sorszámkérésére. Ezeket a megoldásokat a vak emberek CSAK humán segítséggel tudják áthidalni.

A hívórendszerben a tájékoztatást az tudja személyi segítség nélkül biztosítani, ha az adott ügyintéző pultjánál is hallatszik a hívószám, nem csak egy központi kijelzőhöz csatlakoztatva van a számbemondás. Persze bonyolult belsőépítészeti megoldásoknál, ha nincs követhető útvonal, nem valószínű, hogy ez a megoldás beválik

Beléptető rendszerek

A beléptető rendszereknél, pl. kaputelefon szintén nem megfelelő megoldás az érintógombos sík felületű eszköz. Az ilyen kaputelefonok csak sablonnal használhatók, abban az esetben, saját lakóhelyesetén a szolgáltatónak ezt biztosítania kell! A sokféle panelhez azonban nem hordhat magánál egy vak ember sablontárat, hogy a megfelelőt ráilleszthesse az ismerősei kaputelefonjára, ezért célszerű általánosan más típusok alkalmazása.

A jelzőrendszer elhelyezése kritikus szempont. Legjobb megoldás, ha a kaputelefon, csengő az ajtó keretén, vagy attól karnyújtásnyinál (max. 0,5 méter) nem messzebb helyezkedik el. Nagyon célszerű a kilincs felőli oldalon kialakítani.

Fontos, hogy a jelzőrendszer felülete ne tükrözze a fényt, ne okozzon káprázást, ezt árnyékolóval és matt felület alkalmazásával lehet elérni.

Az érintőképernyős hívórendszer, kaputelefon, bármi egy felhajtható/ráhajtható (plexi, műanyag, stb.), maszk/sablon alkalmazásával használhatóvá tehető látássérült személyek számára is. A sablon pontírású és domború, de nagyon javasolt a beszélő megoldás is, ami lehet külső hangszórós, ha nincs biztonsági ok az ügyintézésnél, de szerencsésebb a fejhallgató megoldás. A sablon arra szolgál, hogy csak az opciókat és csak azokon a felületeket teszi szabaddá az érintésnek a "sablon", ahol a választ meg kell tenni. A legtöbb esetben a sablon használata nehézkes, így javasolt az érintőpaneles eszközök kerülése.

ATM-ek (bankfiók szolgáltató rendszerek)

Az ATM-ekkel kapcsolatban elvárható, hogy a panel és a monitor ne tükröződjön, ne okozzon káprázást. Külső hangszóró nélkül legyen lehetőség fejhallgató használatára. Általánosan javasolt beszéd szintetizátorral kiegészített (kötetlen szókincsű) felolvasó szoftverrel működő ATM automata alkalmazása. Az ilyen automaták feltöltöttségét sűrűbben kell ellenőrizni.

Kézinagyító vagy olvasótévé

A tájékoztató kiadványok, szerződések, formanyomtatványok elolvasása, illetve kitöltése és aláírása gyakori problémát jelent a gyengén látó emberek számára. Ebben segít a digitális kézinagyító készülék, illetve az olvasótévé, amelyek a síknyomtatású dokumentumokat az egyéni igényeknek megfelelően (beállítható mértékben) felnagyítják, így könnyebben olvashatóvá teszik, illetve segítik a kitöltést, az adminisztrációt.

1.5. SZOLGÁLTATÁSSZERVEZÉS HALLÁSSÉRÜLTEK SZEMPONTJÁBÓL

Kommunikáció

- Ügyfélfogadó helyiség kialakításánál a hallássérültek részéről a legfontosabb az induktív hurkos rendszer telepítése. Ha nem lehetséges induktív hurkos rendszert telepíteni, akkor a mobil FM technológia szükséges.
- Az intézményben ellátott siket és nagyothalló személy közvetlen kapcsolatot tud létesíteni zárt, belső hálózaton és/vagy az interneten keresztül a jelnyelvi tolmácsszolgálattal, vagy másik, hasonló fogyatékoságú lakótárrsal. Az intézményben dolgozók is kapcsolatot tudnak létesíteni a jelnyelvi tolmácsszolgálattal, továbbá biztonsági megfigyelés alatt tarthatják a belső átjárókat, kapukat, közösségi tereket. A kamerával megfigyelt belső tereket használó személyeket a megfigyelés tényéről előzetesen tájékoztatni kell!

Célszerű, ha a webkamera képe a kamera közelében - pl. alatta - rongálástól védetten elhelyezett monitoron, a megfigyelt helyiségben is folyamatosan látható.

- A hallássérült személyek (ügyfelek) számára az ügyfélszolgálaton, nővérpulton. orvosi szobában telepített webkamera a megértési nehézséggel élő ügyfeleknek is segítséget nyújt. A kamerával felvett kép a monitoron látható, (esetleg rögzíthető és ismételhető,) így a beszélgető partner, az ügyintéző. az orvos, vagy a nővér szájmozgása, arcjátéka, hanglejtése és gesztusai ("mutogatása") együttesen segíti a megértést.

Megvilágítás

A megfelelő világításra is ügyelni kell, azaz ne legyen senki sem árnyékban, mert a szájrólolvadás és/vagy a jelelő személy nem látható tisztán. A fényforrásokat úgy kell elhelyezni, hogy a párbeszédben résztvevőket úgy világítsa meg, hogy egyik sem legyen árnyékban, és a háta mögött ne legyen fényforrás (ablak elé ne ültessünk senkit).

Fényjelző berendezések

Siketek és nagyothallók számára (a vészjelző berendezéseken kívül) a jelzőhangokat is fényjelzéssé kell átalakítani. A készülék erős villanással hívja fel az érintettek figyelmét, valamilyen hangjelzéssel jelzett eseményre. Ide tartoznak:

- kapucsengő, vagy kaputelefon az épületbe történő bejutáshoz,
- ébresztőóra, villogó fényjelzéssel az otthonban lakó személy számára,
- ajtócsengő jelző, kopogásjelző, telefoncsengés-jelző, személyhívó, babasírás-jelző és füst-jelző,
- bentlakó idős emberek esetén az étkezésre hívó jelzést is lehet fény jelekkel kiegészíteni.

A jelzőberendezések fénye a funkciónak megfelelő színű legyen, valamint piktogrammal ellátottak.

Induktív hurkos rendszerek

A nagyothalló emberek számára az elsődleges segédeszközt a hallókészülék jelenti, ez biztosítja a beszéd meghallásához a legmegfelelőbb erősítést. A hallókészülék hallhatóvá teszi viselője számára a hangokat, azonban nem minden esetben tudja biztosítani a pontos beszédértést. Ahol a hang forrása és a hallgató között nagy a távolság, vagy állandó környezeti zajok zavarják a beszédértést, ott szükség van valamely technikai eszközzel a beszélő hangját közvetlenül a hallókészülékbe juttatni.

A középületek és szolgáltatások akadálymentesítésének megtervezésekor gondolni kell a hallássérültekre, hiszen ügyeik intézésénél, konferenciákon, az oktatás során, kulturális rendezvényeken stb. nem kerülhetnek hátrányos helyzetbe a társadalom többi tagjával szemben, fontos, hogy egyenlő eséllyel vehessenek részt az élet minden területén.

A szakemberek kommunikációs akadálymentesítésnek nevezik azokat a technikai megoldásokat, amelyekkel a közintézményekben megoldható, megkönnyíthető a hallássérültek élete.

A kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása során még a tervezési szakaszban meg kell tervezettni az épület és/vagy szolgáltatás komplex induktív hurkos erősítővel történő kiépítését, hogy elejét vegyük az későbbi kellemetlenségeknek. Pl.: színházban a színházterembe telepített induktív hurkos erősítő rendszert tervezünk és a jegypénztárnál is szükséges a telepített induktív hurkos erősítő rendszer, de a két rendszer műszaki jellemzői mások, ezeket meg kell tervezettni; vagy iskolában több teremben kívánjuk kialakítani az induktív hurkos erősítő rendszert, akkor külön figyelni kell az ún. áthallás zavaró körülményre. Idősek otthonában a szobák induktív erősítővel történő ellátásához más műszaki paramétereket kell figyelembe venni, s sorolhatnánk.

Induktív hurkos erősítő rendszerek

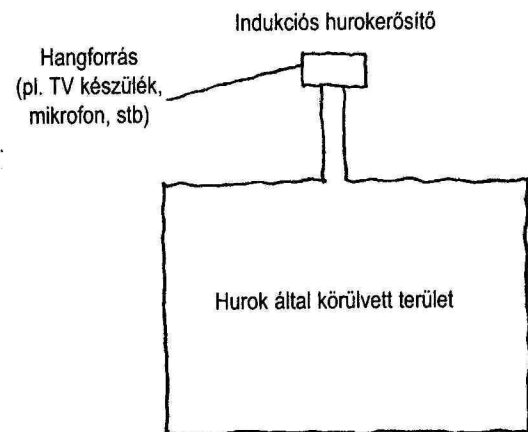
Az induktív hurkos erősítő rendszer két alapvető eleme: egy speciális erősítő és az induktív hurok. A végtelenített induktív hurok egyik végét csatlakoztatni kell az erősítő berendezés egyik bemenetéhez, majd a hurok másik végét csatlakoztatni kell az erősítő másik bemenetéhez.

Az audio-bemenet lehet: mikrofon - a beszélő vagy más hangforrás közelében elhelyezve-; és lehet bármely audio-eszköz - rádió, televízió, mobiltelefon stb. – hangrendszere.

A vevő a hallókészülék telefontekercse (T állás).

Az induktív hurkos erősítő rendszer vezeték nélküli összeköttetést biztosít egy meghatározott területen belül a hangforrás (pl. TV, előadó ...) és a hallókészüléket használó személy között. A hallókészüléket viselő ezen a területen belül mindenhol jó minőségben hallhatja az előadást, előadót anélkül, hogy a hangforrást túlzottan fel kellene erősíteni, zavarva ezzel a környezetet. Induktív hurok nélkül, csak a hallókészülék beépített mikrofonjára hagyatkozva a hallókészüléket viselő sok élethelyzetben (pl. konferencia, előadások oktatás ...) úgy hallja az előadót, mint ahogy a nagy pályaudvarokon hallani a hangosbemondót. Az induktív hurkos erősítő rendszerek a nagyothallók számára a beszéd jobb megértését teszik lehetővé.

Működési elve: az induktív erősítőhöz csatlakozó hurokban folyó áram mágneses teret képez maga körül. A kialakuló mágneses tér nem állandó, a hangfrekvenciás tartományban változik a bemenő jel függvényében. A hangnak megfelelően változó mágneses teret érzékeli a hallókészülékben lévő ún. telefontekercse, ami szintén mágneses teret képez a hallókészülék környezetében. A két mágneses tér kapcsolódik egymáshoz zárt rendszert képezve, s ezen a zárt rendszeren keresztül a külső zajt kizárva biztosítja a jobb beszédértést.

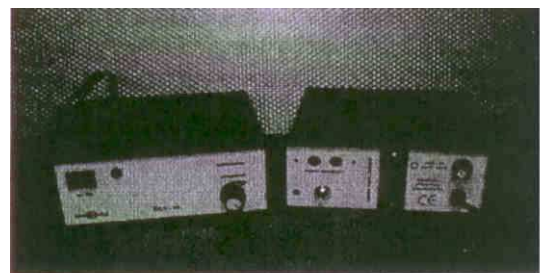

Telepített induktív hurkos erősítő család – INDI-10

Az INDI-10 telepített induktív hurkos erősítő rendszer egyszerű felépítésű, könnyen kezelhető, a telepítés után különösebb gondozást nem igényel. A rendszer üzemeltetése nem jelent különösebb anyagi megterhelést, a készülék fogyasztása kevesebb, mint a 60 Wattos izzóé, természetesen az alkalmazott induktív erősítő teljesítményétől függően.

Az egyszerű jól megtervezett és jól beállított rendszer kezelése a készülék ki-be kapcsolására korlátozódik, ekkor ellenőrizhetjük a rendszer működését az erre a célra kifejlesztett induktív (Indikont) vevőkészülékkel, melynek segítségével fejhallgatóval hallható a rendszer "bemenő" jele (azaz kialakult-e a hurok környezetében a mágneses tér).

Az induktív hurok működése a termekben üzemelő egyéb berendezések működését nem zavarja, működése a hallókészülékkel nem rendelkező közönség számára észrevehetetlen. Működéséhez hálózati feszültséget kell biztosítani. A hurok indításához, fogadásához szerelődoboz szükséges. A bemeneti jel mindig az adott helytől, feladattól

függ, lehet mikrofon, vezeték nélküli mikrofon vagy a meglévő hangrendszer aszimmetrikus jele (pl. az ellenőrző fejhallgató kimenete).

A hurok telepítése

Az induktív hurok akkor a leghatásosabb, ha az a hallókészülékben lévő telefontekerccsel egy magasságban (1-1,2 m - ez az üllő ember fülével egy magasság) van, és arra merőleges. Az ideális magasságban történő elhelyezésre való törekvés a hallókészüléket viselők számára fontos a jobb beszéd megértés miatt is. Új épületek tervezésénél, vagy ha teljes felújításba kezdenek, szükséges az ideális magasságban kiépíteni a hurkot.

Jó megoldás lehet a hurok padlózatba történő elhelyezése, az erősítő berendezés teljesítményét észrevehetően nem befolyásolja. lehetőség van a terem részleges behurkolására is. Alkalmazható minden olyan helyen, ahol nincs lehetőség az előző bekezdésben leírt helyen kialakítani a hurkot (pl. műemlék épületek).

Az induktív hurok elhelyezhető a vakolat alatt műanyag védőcsőben (átmérő 16 mm), vagy a falon kívüli csatornában. Lehet a hurkot pl. az ablakok alsó feléhez vagy az ajtók magasságához igazítva vezetni, s tehet a padló és a fal találkozásánál is elhelyezni, pl. a szegélyléc alatt.

A hurok kivitelezése a villanszerelés szabályainak megfelelő módon történhet.

Az induktív hurok kialakításának tervezése során különösen kerülni kell az erősáramú vezetékeket és a nagy induktív fogyasztókat (pl. neon lámpák).

A mágneses tér hatása a hurkon kívül is érzékelhető (egyre csökkenő mértékben), ezért közvetlen egymás mellett lévő termekben egyidejűleg nem üzemeltethetők az induktív erősítők. Ha mégis szükséges egyidejűleg működtetni az egymás mellett lévő helyiségekben (pl. iskolák tantermei), egymástól távol kell telepíteni a hurkokat (természetesen mindegyik teremhez külön-külön induktív erősítő rendszert kell kiépíteni).

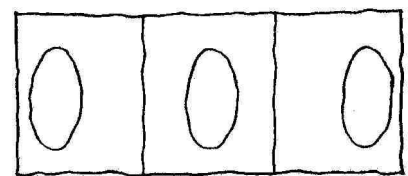
Nagy termék esetén (10x10 m felett), az egyenletesebb térerő elosztás miatt célszerű a hurkot keresztezve telepíteni, a keresztezést akár többször is meg lehet ismételni pl. 10x20 m-es terem esetén a terem 1/3 és 2/3 részénél). Extrém nagy terméknel több különálló rendszer telepítése és párhuzamos üzeme is megoldást jelenthet.

Telepítés után a rendszer nem igényel különösebb gondoskodást az üzemeltetőtől, ez kimerül a készülék bekapcsolásakor végzett ellenőrzésre. A rendszer másik "vége" a hallókészülék, mely a nagyothalló személy tulajdona, megfelelő állapotban tartása az Ő feladata.

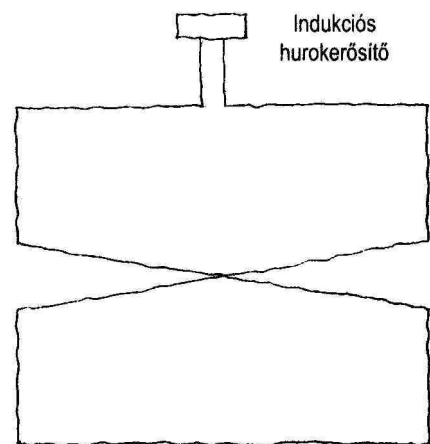
Induktív hurkos erősítő információs pultokhoz – INDI 5-I

A készülék alkalmas információs pultok, pénztárak, ügyintézői, ügyfélszolgálati munkahelyek, stb. kommunikációs akadálymentesítésére.

Az indukciós hurok mindig a helyi adottságoknak megfelelően kerül kiépítésre (pl. az ügyintéző asztallapba, könyöklőbe, táskatartóba, stb.) úgy, hogy minél közelebb legyen a nagyothalló hallókészülékéhez.

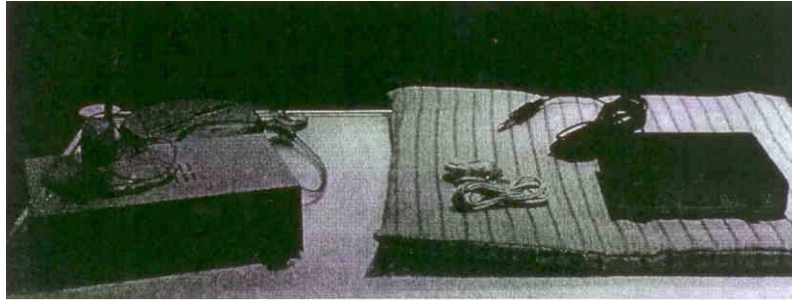

Hurkok telepítése egymás melletti helyiségekben

Hurokkeresztezés

A nagyothallóval foglalkozó személy oldalán egy érzékeny mikrofon veszi a beszédét, a mikrofon által vett jel jelenik meg a nagyothalló hallókészülékében. Mikrofon helyett csatlakoztatható az esetleg meglévő hangrendszer jele vagy más hangtechnikai eszköz is.

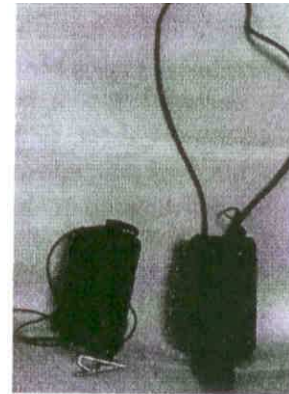
Hálózati adapterrel működtethető, be-kikapcsoló, hangerőszabályzó és kivezérlés jelző található az induktív erősítőn, A készülék normál hangszórót is képes működtetni.

Az egymás mellett lévő több ügyfélszolgálati pult esetében az áthallás miatt csak minden másodikban szabad az induktív hurkot kiépipíteni.

Induktív adó-vevő rendszerek

A készülék alkalmas az oktatásban, kisebb társaságban a jobb beszédértés biztosítása érdekében.

Az induktív adó-vevő rendszer két részből áll, az adó és a vevő részből. Az adóhoz csatlakozik egy mini mikrofon, melyet a beszélő közelében - akár a ruhához csíptetve - kell elhelyezni. A vevő részhez induktív hurok csatlakozik, melyet a hallókészülék viselő a nyakába helyez, a hallókészüléket "T" állásba helyezve jobb beszédértést biztosít. Hálózati adapterrel működtethető, be-kikapcsoló mindkét részben található, valamint a vevő részben a hallókészüléket viselő maga szabályozhatja a hangerősséget.

Induktív hurok hordozható lejátszó készülékekhez (CD, walkman, elektronikus tárlatvezető készülékekhez, tolmácsberendezésekhez, stb.

A nyakba akasztható induktív hurok kifejezetten a hordozható lejátszó készülékekhez lett kifejlesztve. Alkalmas CD-s idegenvezetésre pl. múzeumokban; az oktatás terén pl. az órai hanganyag meghallgatásához; hangos könyvtárakban, tolmácsberendezéshez stb.

A hallókészüléket viselő a nyakába helyezi az induktív hurkot, az eszköz másik végét pedig csatlakoztatja az audio berendezéshez, a hallókészüléket "T" állásba helyezve, a környezeti zajoktól mentesen, tisztán hallja a szöveget, zenét. A hurok külön előnye, hogy nem igényel áramforrást, így üzemeltetése, gondozása is egyszerű.

FM kommunikációs rendszerek

A kommunikáció csúcsa. Ma már az élet számtalan területén használják a vezeték nélküli kommunikációs technológiát (mobiltelefonok, rádiós adó-vevők, különféle figyelő-rendszerek ...). A telefontekercssel rendelkező hallókészülék-típusokhoz alkalmazhatók, nagy szabadságot biztosítanak viselőjének.

Arra az esetre, ha valamilyen okból nem célszerű, vagy nem lehetséges az induktív hurok telepítése, rendelkezésre állnak az ún. FM adó-vevő eszközök. Ez az eszközcsoport a hangot rádiófrekvencia segítségével juttatja el a nagyothalló személyhez. Ez a rendszer előnyös akkor, ha valamilyen okból nem lehetséges, nem célszerű a hurok kiépítése, pl. belsőépítészet védelme, kevés számú használó, időszakos használat (pl. információs pultok, ügyfélfogadó pultok), stb. Jól alkalmazható az integrált oktatásban, ahol a hallássérült hallgatók osztályonkénti kis száma nem indokolja a hurok kiépítését. Kiválóan alkalmazható enyhe fokú nagyothallók esetében (akár az oktatásban, akár mindennapi használatra), amikor időnként kell alkalmazni az FM rendszert a beszéd biztonságos, jobb megértése érdekében.

A rendszer FM adóból, és FM vevőből áll. Alkalmazható egyéni és csoportos használatra. Az adó ugyanúgy, mint az induktív rendszer adója, fogadja a hangforrás jelét, legyen az tv-, rádió-, stúdió- vagy mikrofonjel. A vett jelet átalakítja az emberi szem számára láthatatlan rádiófrekvenciás sugárzássá, és szétsugározza a telepítés helyszínén. Ezt a sugárzást érzékelik az egyéni vevőkészülékek, és - a hallókészülék típusától függően induktív vagy FM úton továbbítják a hallókészülékhez. A vevőnek van olyan változata is, mely közvetlenül fülhallgatót hajt meg, tehát nem kell hallókészüléket viselni. Az adó jelét tetszőleges számú vevő fogadhatja egy időben. Oktatásban használva célszerű kiegészíteni, ún. vezeték nélküli mikrofonnal, így az oktató szabadon mászkálhat, nincs a vezetékes mikrofonnal a készülékhez kötve.

Vannak olyan rendszerek, ahol mind az adó, mind a vevő akkumulátorral működik, s vannak olyan rendszerek, amelyek vegyes - az egyik hálózati táplálású és/vagy a másik akkumulátorral működik.

Az FM felhasználás területei:

- párbeszéd zajos környezetben (pl. ügyfélfogadó pultok, információs pultok, forgalmas utca, bevásárlóközpont, hivatalok stb.)
- integrált oktatás területén, ahol az osztályban 1-2 enyhe fokú nagyothalló személy van, s bizonyos helyzetekben elengedhetetlen az FM használata. Az FM-hez kapható sima fejhallgató is, mely kiválóan alkalmazható enyhe fokú, hallókészülékkel még nem rendelkező nagyothalló számára.
- múzeumi tárlatvezetések, kisebb istentiszteletek
- csoportos beszélgetés (családi összejövetel, kisebb értekezlet, munkaértekezlet, stb.)
- televízió és zenehallgatás
- telefonálás
- szabadidő

1.6. SZOLGÁLTATÁSSZERVEZÉS ÉRTELMI FOGYATÉKOSOK SZEMPONTJÁBÓL

Ügyféléterben elhelyezett számítógépek

- Értelmi sérült emberek számára ajánlott a számítógépekhez használati útmutatót kitenni, melyen logikusan, lépésről-lépésre nyomon követhető a számítógép kezelésének folyamata.
- A szöveg egyértelmű, egyszerű utasításokat tartalmazzon.
- A szöveg mellett szükséges a képes illusztráció (piktogram, rajz vagy fotó) is. Amennyiben fotót alkalmazunk, a fotó mindig az adott számítógépet ábrázolja.
- Az útmutatóban a lépések egymás alatt szerepeljenek.
- A gombok jelölésére színeket, piktogramokat is alkalmazhatunk, melyek felragasztva az adott helyen, konkrétabbá teszik az utasításokat.

(Amennyiben lehetőség van rá, az értelmi sérült személy vehessen igénybe személyi segítséget a számítógép használatához.)

Ügyfélfívó rendszerek

- Az ügyfélszámot kiadó automata használati útmutatója egyértelmű lépéseket, egyszerű szavakkal megfogalmazott utasításokat tartalmazzon.
- A szöveget egészítse ki illusztráció (piktogram, fénykép) is.
- Az ügyfélszámot kiadó automatán a szolgáltatások neve egyértelmű legyen. Érdemes konkrét példát is leírni a könnyebb eligazodás érdekében. (pl. Személyi igazolvány kéréséhez nyomja meg a 2-es gombot!). Ha több lehetőséghez is egyazon gomb tartozik, úgy ne alkalmazzunk felsorolást, hanem szedjük a lehetőségeket külön sorba.
- Az ügyfélszám karaktere egyezzen meg az ügyfélfívó kijelzőjén láthatóval.
- Az ügyfélszolgálatos pultok megjelölésénél kerüljük a római szám használatát.
- Az űrlapok szerkesztésében és szövegezésében tartsuk szem előtt a könnyen érthető módszer alapszabályait.

(Az űrlapok kitöltésénél legyen lehetősége az értelmi sérült személynek segítséget kérni az ügyintézők valamelyikétől.)

Veszélyforrások jelzése

- A vészjelző gombon vagy afelett legyen kiírva: vészcsengő, illetve a veszély jelölésére használt egyezményes jelzés is szerepeljen.
- A vészjelző formája, színe, mérete legyen eltérő más csengőtől, gombtól, hogy egyértelműen megkülönböztethető legyen egy általános kapcsolótól vagy csengőtől.
- A menekülési útvonalat, a kijáratot jelző táblák szemmagasságban, folytonosan és követhetően legyenek elhelyezve.
- A kép/piktogram mellett mindig legyen kiírva a jelzés információtartalma is jól olvasható betűkkel is.
- Az irányjelző táblákon a jobb-bal irányok esetében csak az oldalra mutató nyilakat használjuk, kerüljük a megtévesztő fel-le irányú jelzéseket.

Könnnyen érthető módszer használata

A könnyen érthető módszer alapszabályai a beszélt és írott formákban egyaránt:

- a mondatszerkesztés, a fogalmazás. a szöveg felépítése egyszerű legyen
- kerülni kell az összetett (főként a többszörösen összetett) mondatokat
- kerülni kell a szakszavakat, idegen kifejezéseket
- konkrét fogalmakkal kommunikáljunk
- ne használjunk feltételes módot
- ne használjunk elvont, többértelmű kifejezéseket

- egy mondat lehetőleg egy gondolatot, egy fontos információt közöljön
- ne használjunk rövidítéseket, vagy azokat mindenképp kifejteni, értelmezni szükséges
- a könnyen érthető nyelv nem egyenlő a gyerekes közlésmóddal, mindig az adott korosztálynak megfelelő hangnemet használjunk
- törekedjünk arra, hogy logikus és követhető legyen a gondolatmenet

Amire az írásos anyagoknál érdemes odafigyelni:

- minimum 12-es betűméret
- egyféle betűtípust használjunk
- szerkesztésnél másfeles sortávolság javasolt
- a szöveg balra zárt legyen, így jobban követhető számukra a leírt szöveg
- kerüljük a táblázatot
- minden fontos gondolat kerüljön új sorba
- egy dologra mindig ugyanazt a kifejezést használjuk, nem kell a választékosságra mindenképpen törekedni
- ne válasszunk el szavakat
- ne kerüljön át új oldalra mondatföredék
- képek, piktogramok általában segítik a szövegértést, de ne kerüljön egy oldalra túl sok illusztráció
- a képek, illusztrációk jól láthatók legyenek, ügyeljünk a képek felbontására
- a szöveg háttérére mindig világos és homogén legyen
- ne használjunk sötét háttér-világos betűk kombinációt
- jól olvasható betűtípust használjunk
- a számokra ne használjunk betűket, írjuk le azokat minden esetben számjeggyel
- ne használjunk római számokat
- csak az egyszerű írásjeleket használjuk, kerüljük a pontosvessző, gondolatjel, kettőspont használatát
- kerüljük a túl hosszú szavakat, kifejezéseket
- a dátumokat írjuk ki, pl. 2008. október 15.
- a telefonszámokat tagoltan írjuk le, használjunk elválasztó jeleket pl. 1-234-56-78

1.7. SZOLGÁLTATÁSSZERVEZÉS AUTISTÁK SZEMPONTJÁBÓL

Térbeli tájékozódás belső környezetben

A falfelületek, a burkolatok kialakításánál kerülendő, a harsány, mintás, túl sok információt, ingert hordozó felületek. A vízszintes és a függőleges felületek eltérő színe segítheti a tájékozódást, növelheti a biztonságérzetet. A mosdók és a WC-k egy épületen belül lehetőség szerint azonos elrendezéssel kerüljenek kialakításra, a szaniterek a kiegészítők, korlátok, kapaszkodók színe térjen el a csempe színétől.

Nehezen értelmezhető környezetet eredményeznek a működés során az ajtókra, ablakokra, falakra ragasztott plakátok, közlemények, zsúfolt faliújságok. Fontos időben meghatározni a megjeleníteni kívánt információk szükséges/elégséges mennyiségét, megtervezni azok megjelenési formáját, helyét.

Amennyiben vannak olyan épületrészek, amelyek a fogyatékos személyek számára nem fontosak, vagy nem látogathatók, akkor a közlekedő utakat/tereket célszerű úgy kialakítani, hogy azok a padlóburkolat egyszerű mintájával, térelemekkel, a válaszfalak formájával a számukra fontos helyiségek, épületrészek megközelítését, elérését támogassák.

A bejáratnál elhelyezett egyszerű, jól érthető, piktogramokkal ellátott alaprajzzal jól segíthetjük az épületen belüli tájékozódást, amelyen elkülöníthetők a fogyatékos ügyfelek részére is fenntartott és a "szolgálati/hivatali" helyiségek, terek. Ez az alaprajz az intézmény honlapján is jelenjen meg.

Az épületek helyiségeiben törekedni kell a megfelelő és minden helyiségben azonos fényviszonyok biztosítására. A fényforrások kapcsolói a falfelülettől eltérő színűek legyenek, segítséget jelent, ha a szerkezet kerete és maga a kapcsoló is más színű.

Zárt intimszoba

A jelentős forgalmú ügyfélterek kialakításánál törekedni kell arra, hogy a kommunikációs problémákkal, illetve a megértési nehézségekkel élő ügyfeleket támogató környezet fogadja.

Megfelelően tájékozott ügyintéző segítségével mások zavarása nélkül, a különös és látványos megkülönböztető eljárást kerülve történjen az ügyintézés. Az információs pultnál, illetve a sorszám kérésénél érdemes felkínálni a speciális segítségnyújtás igénybevételének lehetőségét.

E sajátos ügyfélfogadási mód helyszíne lehet egy megfelelő infrastruktúrával ellátott, akadálymentes, egyébként esetleg más funkciókra is használatos helyiség, ahol a fogyatékos személy, az ő kísérője, valamint az ügyintéző hatékony együttműködését az átlagosnál kevesebb zavaró körülmény, a nyugodt környezet támogatja.

ÖNISMERETI – ÖNFEJLESZTŐ FELADATLAP /1.

A megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élő ügyfelekkel történő bánásmódot, képzésük és munkahelyre történő közvetítésüket elősegíthetik azok a feladatok, melyek az ügyintéző saját kompetenciáinak felmérését és munkafeladataival történő párhuzamba állítását jelentik.

Tevékenységek és kompetenciák (készségek, képességek)

a munkaügyi szervezetben dolgozó tanácsadó munkaköréhez kapcsolódóan.

Kérjük tekintse át jelenlegi legfontosabb feladatait munkatevékenységével kapcsolatosan, majd gondolja át munkakörének ellátásához mely kompetenciák illeszkednek leginkább.

Segítségül a kézikönyv 2. és 3. fejezete vehető igénybe.

Főbb feladatok a munkaügyi szervezetben dolgozó tanácsadó munkakörében	Személyes kompetenciák (készségek, képességek)
•	
•	
•	
•	
•	
•	
•	
•	
•	

Gyakorlat:

1. A fenti táblázat kitöltése után válassza ki azt a 3 tevékenységet, melyet munkája során leginkább gyakorol, majd válasszon ki hozzá 3-3 személyes kompetenciát!

.....

.....

.....

.....

.....

2. A személyes kompetenciák közül válassza ki azt a hármat, melyet Ön leginkább erősségeinek tart, majd azt a hármat, melyet fejleszteni szeretne!

.....

.....

.....

.....

.....

3. Indokolja döntését

- az erősségekkel kapcsolatban:

.....

.....

.....

.....

- a fejlesztendő területekkel kapcsolatban:

.....

.....

.....

.....

4. A megváltozott munkaképességű / fogyatékkal élő ügyfelekkel történő foglalkozás során mely kompetenciái kerülnek leginkább előtérbe?

.....

.....

.....

.....

.....

ÖNISMERETI – ÖNFEJLESZTŐ FELADATLAP /2.

A saját munkakörre vonatkozó munkaköri elemző lap és környezeti tényezők felmérése elősegítheti a rehabilitációs munkakörökre vonatkozó elemzés alapos előkészítését.

A táblázat kitöltéséhez a kézikönyv 4. fejezete nyújt segítséget.

Munkafeltételek, munkakörnyezeti tényezők elemzési szempontjai

a munkaügyi tanácsadó munkahelyével és munkakörnyezeti tényezőivel kapcsolatosan

Kérjük elemezze munkahelyét, munkakörnyezetét az alábbi szempontok alapján, majd keressen összefüggéseket a munkakörnyezeti tényezők, az Ön munkafadatai és a megváltozott munkaképességű ügyféllel történő bánásmód között.

Munkafeltételek, munkakörnyezeti tényezők elemzési szempontjai	Összefüggések a megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élő ügyfelekkel történő foglalkozás során
Megvilágítás jellemzői: (vannak-e károsító hatások?, természetes és mesterséges fény aránya stb.) <ul style="list-style-type: none"> • • 	
Színek, színdinamika (Az Ön munkahelyének színei milyen szereppel bírnak, hatnak-e jelentősebben a munkavégzésre? Ha igen, milyen mértékben?) <ul style="list-style-type: none"> • • 	
Zaj, vibráció (károsító hatások megléte, az iroda elhelyezése stb.) <ul style="list-style-type: none"> • • 	
Klímaviszonyok (van-e jelentősebb károsító hatás?, esetleges mérési eredmények stb.) <ul style="list-style-type: none"> • • 	

<p>Meteorológiai tényezők hatása (van-e jelentősebb károsító hatás?)</p> <ul style="list-style-type: none"> • • 	
<p>Kémiai anyagok (van-e jelentősebb károsító hatás)</p> <ul style="list-style-type: none"> • • 	
<p>Nehéz terep, földrajzi viszonyok (jellemzők feltárása, ha van ilyen tényező)</p> <ul style="list-style-type: none"> • • 	
<p>Munkahely, munkatér jellemzői (ülő vagy álló munkakör?, bútorok elhelyezése, közlekedés a munkavégzés során) Jellemzők:</p> <ul style="list-style-type: none"> • • • 	
<p>Munkavégzés időbeli jellemzői</p> <ul style="list-style-type: none"> • teljes-, részmunkaidő: • időszakos, beosztás: • műszakrend: • túlmunka: • szabadság, munkaidő struktúrája: • pihenőidő: • ügyelet, készenlét: 	

<p>Fizikai terhelés Izommunka alapján történő besorolás:</p> <ul style="list-style-type: none"> • könnyű, • közepesen nehéz, • nehéz <p>(Kérjük aláhúzással jelölje!)</p>	
<p>Pszichés terhelés (Kérjük aláhúzással jelölje a munkakörben leginkább előforduló pszichés hatásokat!)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Figyelemkoncentráció, monotónia • Stressz tűrése • Konfliktusok kezelése • Döntéskényszer • Teljesítménykényszer • Túlmunka • Státusz • Szerepkonfliktus • Felelősség • Kompetenciakorlát 	
<p>Szociális helyiségek állapota Jellemzők:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Étkezés lehetősége: • Öltöző: • Mosdó, wc a munkahelyen: 	
<p>Balesetek vizsgálatának, felmérésének lehetősége a munkahelyén: Jellemzők:</p> <ul style="list-style-type: none"> • • 	
<p>Prevenció Biztonsági berendezések megléte, jellemzői a munkahelyén:</p> <ul style="list-style-type: none"> • • 	

<p>Üzem-egészségügy, szakrendelések, rekreációs lehetőségek jellemzői a munkahelyén:</p> <ul style="list-style-type: none"> • • 	
<p>Különleges munkaköri sajátosságok, kapcsolatok, elszigetelődés, regenerálódás jellemzői a munkahelyén:</p> <ul style="list-style-type: none"> • • 	

FNO : környezeti tényezők és elemzési szempontok	Összefüggések a megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élő ügyfelekkel történő foglalkozás során
<p>Termékek és technológiák a munkaköre ellátásához:</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
<p>Természetes környezet és emberi beavatkozással létrehozott változások a környezetben:</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
<p>Támaszok és kapcsolatok (fizikai és érzelmi támaszok)</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
<p>Attitűdök, melyek szerepet játszhatnak munkaköre ellátásában:</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	

Szolgáltatások, rendszerek és szabályozások
(Húzza alá a munkakörében leginkább
használatos szabályozásokat!)

1. Szolgáltatások, rendszerek és szabályozások
2. Fogyasztói javak előállítására
3. Építészeti és építési szolgáltatások, rendszerek és szabályozások
4. Szabadtértervező szolgáltatások, rendszerek és szabályozások
5. Kommunikációs szolgáltatások, rendszerek és szabályozások
6. Szállítási szolgáltatások, rendszerek és szabályozások
7. Törvényhozási szolgáltatások, rendszerek és szabályozások
8. Egyesületi és szervezeti szolgáltatások, rendszerek és szabályozások
9. Hírközlési szolgáltatások, rendszerek és szabályozások
10. Szociális biztonsági szolgáltatások, rendszerek és szabályozások
11. Általános szociális támogatási szolgáltatások, rendszerek és szabályozások
12. Egészségügyi szolgáltatások, rendszerek és szabályozások
13. Oktatási és képzési szolgáltatások, rendszerek és szabályozások
14. Munka- és munkavállalási szolgáltatások, rendszerek és szabályozások

Ú T M U T A T Ó
a kézikönyv használatához

Cél: az ügyfél személyes kompetenciáinak és a munkakör / szakma kritériumainak, jellemzőinek párhuzamba állítása.

1. Az első interjú során a tanácsadó a megváltozott munkaképességű / fogyatékkal élő ügyfél legfontosabb adatait, jellemzőit elvárásait, motivációit tárja fel.
2. A személyes kompetenciák és a munkakör kritériumainak párhuzamba állításához az alábbi információk kerülnek előtérbe:
 - az ügyfél végzettsége, szakképesítése
 - a megváltozott munkaképesség jellemzői
 - az ügyfél személyes kompetenciái, melyek megállapítása szakemberek segítségével igényli (pszichológus, gyógypedagógus, orvos, pedagógus)
 - a tervezett szakma/ betöltendő munkakör jellemzői
 - a tervezett szakma/ betöltendő munkakörhöz kapcsolható bejelentett munkakör munkakörnyezeti tényezőinek tényleges ismerete
 - párhuzamba állítás a legfontosabb jellemzők figyelembe vételével.

A következő ADATLAP az előzőekben felsorolt információk összegzését segíti elő.

A D A T L A P

A megváltozott munkaképességű / fogyatékkal élő ügyfelek képzésbe kerülésének / munkába helyezésének elősegítéséhez

Az ügyfél neve:

Szemponatok megnevezése	Az ügyfél és a munkakör / szakma konkrét adatai (az ügyintéző tölti ki)	Információk a kézikönyv megfelelő fejezete alapján
Az ügyfél életkora:		
Végzettségei:		
Munkatapasztalata, erősségei az eddigi munkavégzés / tanulás során: Szubjektív értékelés, megállapítások alapján.		Kézikönyv: 3. fejezete (kompetenciák leírása)
Legfontosabb személyes kompetenciák: Mérési eredmények, teszteredmények – objektív adatok: szakemberek értékelése alapján		Kézikönyv 3. fejezete (kompetenciák leírása)

<p>A kiválasztott szakma/munkakör legfontosabb feladatai és jellemzői</p>		<p>Kézikönyv 2. fejezete</p> <p>A foglalkozásokhoz kapcsolódó legfontosabb feladatok. Rokonszakmák figyelembe vétele, amennyiben a vázolt foglalkozások között nem szerepel a kiválasztott tevékenység.</p>
<p>A kiválasztott szakma/ munkakör legfontosabb személyes kompetenciái</p>		<p>Kézikönyv 2. fejezete</p> <p>A foglalkozásokhoz kapcsolódó legfontosabb kompetenciák. Rokonszakmák figyelembe vétele, amennyiben a vázolt foglalkozások között nem szerepel a kiválasztott tevékenység.</p>
<p>A kiválasztott szakma / munkakör munkahelyi, munkakörnyezeti sajátosságai</p>		<p>Kézikönyv 4. fejezete, valamint személyes tapasztalatok alapján történt összegzés</p>
<p>A kiválasztott szakma / munkakör kapcsolata a megváltozott munkaképességgel</p>		<p>Kézikönyv 2. és 4. fejezete</p> <p>Információk a bemutatott táblázatok 3. oszlopainak figyelembe vételével</p>

ÖSSZE G Z É S

A megváltozott munkaképességű / fogyatékkal élő ügyfél személyes kompetenciáinak, jellemzőinek és a kiválasztott munkakör / szakma (foglalkozás) kritériumainak párhuzamba állítása:

A kritériumok és a személyes kompetenciák nagymértékben illeszkednek	A kritériumok és a kompetenciák közepes mértékben illeszkednek	A kritériumok és a kompetenciák csak kismértékben illeszkednek
Indoklás:	Indoklás és javaslat az ügyfél fejlesztésére (kompetenciáinak a növelésére) és/vagy a munkakörnyezeti tényezők, munkaköri sajátosságok változtatására:	Indoklás és javaslat az ügyfél állapotának megfelelő munkakör/foglalkozás/szakma kiválasztására:

Dátum:

Tanácsadó neve:

5. sz. melléklet

Képzési program a megváltozott munkaképességű egyénekkel foglalkozó munkaügyi szakemberek számára

A képzés megnevezése:

Munkakörök és kompetenciák összehangolása a megváltozott munkaképességű egyének foglalkoztatási esélyének növelése céljából.

Résztevők: 10-12 fő rehabilitációs tanácsadó (ügyintéző)

Időtartam : 4 x 6 óra

Csoportvezetők: munkapszichológus, rehabilitációs szakértő

A képzés célja:

1. Az ügyintézők elméleti és gyakorlati felkészítése a munkaköri profilok, elemző lapok, pályatükrök készítésére, gyakorlati értelmezésére.
2. A megváltozott munkaképességű álláskereső hatékonyabb munkaközvetítésének és képzésre történő jelentkezés elérésének elősegítése.
3. A megváltozott munkaképességű munkavállaló sajátos szükségletei és kompetenciái feltárási módszereinek ismertetése

Időkeret	A képzés tárgya	Képzési módszer
1. nap		
9.00 – 10.00	A képzés célja, bemutatkozás, munkatapasztalatok a foglalkozási rehabilitáció területén.	Körkérdések, egyéni feladatok, megbeszélés.
10.00 – 10.30.	Elvárások, keretek megbeszélése.	Írásbeli vélemények, nagy csoport előtti reakció.
10.30 – 10.45	Szünet.	
10.45 – 12.15	A munkakörelemzés szempontjai, története, összetevői.	Előadás.
12.15 - 13.15	Ebédszünet.	
13.15 - 14.45	Munkaköri elemző lap készítése megadott szempontok alapján.	Kiscsoportos munka.
14.45 - 15.00	Szünet.	
15.00 – 16.15	A kiscsoportos munka eredményeinek ismertetése, megbeszélése. A pályatükrök szerepe.	A kiscsoport munkájának szemléltetése, reakciók, tapasztalatok. Kapcsolódó előadás.
16.15 – 16.30	A nap zárása.	

2. nap		
9.00 – 10.30	Napindítás. Személyes kompetenciák jelentősége.	Tréningtechnikák alkalmazása. Előadás.
10.30 – 10.45.	Szünet.	
10.45 – 12.15	A személyes kompetenciák mérésének lehetőségei, alkalmazási területek. Gyakorlati bemutató.	Előadás, gyakorlati próbák.
12.15 – 13.15	Ebéd.	
13.15 - 14.45	Kompetenciák értelmezése, fokozatok. Kompetencia szótár készítése.	Előadás. Kiscsoportos munkavégzés.
14.45 - 15.00	Szünet.	
15.00 – 16.15	A kompetencia szótárak ismertetése. Szakmák és kompetenciák párosítása.	Kiscsoportok bemutatkozása. Tréningtechnikai elemek alkalmazása.
16.15 – 16.30	A nap zárása.	
3. nap		
9.00 – 10.30	Napindítás.	Tréningtechnikai elemek alkalmazása.
	A megváltozott munkaképességű munkavállaló sajátos szükségletei feltárásának módszerei.	Gyakorlati módszerek bemutatása. Esetbemutató
10.30 – 10.45	Szünet.	
10.45 - 12.15	Szükséglet feltárási módszerek gyakorlati alkalmazása	Sajátélmény gyakorlatok Szituációs gyakorlatok
12. 15 – 13.15	Ebéd.	
13.15 - 14.45	A megváltozott munkaképességű munkavállalók kompetenciáinak mérése	Gyakorlati módszerek bemutatása Mérések bemutatása
14.45 – 15.00	Szünet.	
15.00 – 16. 30	Kompetencia mérések	Saját élmény gyakorlatok

4. nap		
9.00 – 10.30	Napindítás.	Tréningtechnikai elemek alkalmazása.
	Személyes kompetenciáim.	Önismereti gyakorlat – egyéni munka.
10.30 – 10.45	Szünet.	
10.45 - 12.15	Esetfeldolgozások.	Kiscsoportos módszer, empátia labor.
12. 15 – 13.15	Ebéd.	
13.15 - 14.45	Az esetek ismertetése. Konklúziók.	Kiscsoportok bemutatkozása a témában.
14.45 – 15.00	Szünet.	
15.00 – 16. 30	A képzés tapasztalatai, segédanyagok, módszertani anyagok kiosztása. A képzés zárása.	Tréningtechnikai elemek alkalmazása.